

1. Informacion i përgjithshëm

Këto janë pasqyrat financiare të Sigal Uniqa Group Austria SH.A. ("Shoqëria") e vetme, referuar në këtë dokument si pasqyra financiare individuale, të përgatitura në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar ("SNRF").

Shoqëria është e themeluar dhe me seli në Shqipëri që nga viti 1999 si shoqëri aksionare sigurimi në përputhje me ligjin nr. 8081, datë 7 mars 1996, "Për veprimtarinë e sigurimit dhe risigurimit" dhe regjistruar në Regjistrin Tregtar Shqiptar me vendimin e Gjykatës së Rrethit Tiranë, nr. 20863, datë 22 shkurt 1999. Shoqëria aktualisht është subjekt i ligjit nr. 52/2014 "Për veprimtarinë e sigurimit dhe risigurimit" datë 4 korrik 2014 ("Ligji i sigurimeve"). Gjatë vitit 2022, shoqëria mëmë e ndërmjetme ishte UNIQA Österreich Versicherungen AG, Vjenë, Austri. Pala e fundit kontrolluese e Grupit është UNIQA Versicherungsverein Privatstiftung, Vjenë, Austri.

Aktiviteti kryesor: Shoqëria ofron produkte të sigurimit të jo-jetës si sigurim për automjetet, sigurimin e pronës, sigurimin shëndetësor, transportin detar dhe ajror si dhe linja të tjera biznesi.

Adresa e regjistruar dhe vendi i biznesit: Adresa e regjistruar e Shoqërisë është Blvd "Zogu I", nr. 1, Tiranë, Shqipëri.

Monedha funksionale dhe e prezantimit: Këto pasqyra financiare individuale paraqiten në lekë ("lekë") të rumbullakosura në mijëshen më të afërt. Leku shqiptar është gjithashtu monedha funksionale e Shoqërisë, monedhë e mjedisit primar ekonomik në të cilin ajo operon.

Shoqëria zotëron filiale në Shqipëri, Kosovë dhe Maqedoni që operojnë biznese të sigurimit të jo-jetës dhe jetës, si dhe shoqëri të administrimit të fondeve të investimeve.

Operacionet në Shqipëri

Sigal Life Uniqa Group Austria SH.A. (99.9% në pronësi të Shoqërisë) –është themeluar nga Shoqëria si një filial për të ofruar biznesin e sigurimit të jetës në Shqipëri që nga viti 2004.

SH.A.F.P. Sigal Life Uniqa Group Austria SH.A. (51% në pronësi të Shoqërisë) është menaxher fondi investimi". Që nga prilli 2022, emri i regjistruar ka ndryshuar në Shoqëria Administruese e Fondeve të Pensioneve dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive Sigal Life Uniqa Group Austria SH.A:

Operacionet në Kosovë

Sigal Uniqa Group Austria SH.A. – Prishtina (100% në pronësi të Shoqërisë) është themeluar në vitin 2003, si degë e Shoqërisë në territorin e atëhershëm të Kosovës të administruar nga OKB-ja. Licenca është lëshuar më 23 tetor 2003 nga Autoriteti i Bankave dhe i Pagesave të Kosovës (tani Banka Qendrore e Kosovës). Në vitin 2012, dega ndryshoi statusin e saj ligjor në një filial të Shoqërisë.

Sigal Life Uniqa Group Austria SH.A. – Prishtina (100% në pronësi të Shoqërisë) është themeluar më 10 maj 2011 për të ofruar sigurimin e jetës në Kosovë.

Operacionet në Maqedoni

Uniqa A.D. Skopje (99.94% në pronësi Sigal Uniqa Group Austria SH.A.) është themeluar nga Shoqëria më 15 prill 2004 si Sigal SHA - Shkup. Linjat kryesore të biznesit të saj janë sigurimet e lidhura me mjetet motorike (MTPL, motorike, policat e kufirit, kartoni jeshil), prona dhe aksidentet. Nga viti 2007 emri i regjistruar i Shoqërisë është "UNIQA AD Skopje".

Uniqa Life AD Skopje (100% në pronësi Sigal Uniqa Group Austria SH.A.) është themeluar nga Shoqëria më 29 qershor 2011 për të ofruar sigurimin e jetës në Maqedoni.

Përfaqësuesi ligjor i Shoqërisë është Z. Avni Ponari, Drejtor i Përgjithshëm. Bordi Mbikëqyrës gjatë vitit 2022 dhe deri në datën e miratimit të këtyre pasqyrave financiare individuale përbëhet nga:

Andreas Brandstetter
Wolfgang Kindl
Mag Gerald Muller
Georgios Bartzis
Vinzenz Benedict

Krveitar
Anëtar
Anëtar
Anëtar
Anëtar

2. Politika të rëndësishme kontabël

Këto pasqyra financiare individuale janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar ("SNRF") sipas konventës së kostos historike të modifikuar nga matja e letrave me vlerë të investimit me vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes. Politikat kontabël të përcaktuara më poshtë janë zbatuar në mënyrë të qëndrueshme nga Shoqëria për të gjitha periudhat e paraqitura në këto pasqyra financiare individuale.

Shoqëria ka përgatitur këto pasqyra financiare individuale për raportimin e operacioneve veç e veç si dhe për të raportuar rezultatet tek autoritetet tatimore dhe Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare Shqiptare ("AMF") në Shqipëri. Shoqëria gjithashtu përgatit pasqyra financiare të konsoliduara në përputhje me SNRF për Shoqërinë dhe filialet e saj ("Grupi"). Në pasqyrat financiare të konsoliduara, filialet janë konsoliduar plotësisht. Pasqyrat financiare të konsoliduara janë të disponueshme dhe mund të merren në faqen e internetit të Shoqërisë. Përdoruesit e këtyre pasqyrave financiare individuale duhet t'i lexojnë ato së bashku me pasqyrat financiare të konsoliduara të grupit në dhe për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2022 për të marrë informacion të plotë mbi pozicionin financiar, rezultatet e operacioneve dhe ndryshimet në pozicionin financiar të grupit.

Përgatitja e pasqyrave financiare individuale në përputhje me SNRF kërkon që drejtimi të bëjë vlerësime dhe supozime. Ai gjithashtu kërkon që drejtimi të ushtrojë gjykimin e tij në procesin e zbatimit të politikave kontabël të Shoqërisë. Fushat që përfshijnë një shkallë më të lartë gjykimi ose kompleksiteti, ose fushat ku supozimet dhe vlerësimet janë të rëndësishme për pasqyrat financiare individuale janë shpalosur në Shënimin 3.

Investime në filiale, pjesëmarrje dhe sipërmarrje të përbashkëta

Investimet në filliale, pjesëmarrje dhe sipërmarrje të përbashkëta maten me kosto minus çdo humbje nga zhvlerësimi. Kostot e transaksionit kapitalizohen si pjesë e kostos së investimit. Kostot e transaksionit janë kostot që i atribuohen drejtpërdrejt blerjes së investimit, si tarifa profesionale për shërbimet ligjore, taksat e transfertave dhe kosto të tjera të lidhura me blerjen.

Kostoja fillestare e investimeve përfshin gjithashtu shumën e kushtëzuar. Rimatja e mëvonshme e shumës së kushtëzuar të klasifikuar si detyrim financiar rregullohet kundrejt kostove të investimit.

Investimet testohen për zhvlerësim sa herë që ka tregues që vlera kontabël e një investimi mund të mos jetë e rikuperueshme. Nëse shumën e rikuperueshme e një investimi (sa më e lartë midis vlerës së drejtë minus koston e shitjes dhe vlerës në përdorim) është më e vogël se vlera kontabël e tij, vlera kontabël reduktohet në shumën e rikuperueshme. Vlera kontabël e një investimi çregjistrohet në momentin e nxjerrjes jashtë përdorimit. Diferenca midis vlerës së drejtë të të ardhurave nga shitja dhe pjesës së hequr të vlerës kontabël të investimit njihet në fitim ose humbje si fitim ose humbje nga nxjerrja jashtë përdorimit. E njëjta gjë vlen nëse nxjerrja jashtë përdorimit rezulton në një zbritje nga filiali në sipërmarrje të përbashkët ose një pjesëmarrje e matur me kosto.

Transaksionet në valutë të huaj

Transaksionet në valutë të huaj përkthehen në monedhën funksionale sipas kursit të këmbimit në datën e transaksioneve.

Aktivet dhe detyrimet monetare të shprehura në valuta të huaja në datën e raportimit përkthehen në monedhën funksionale sipas kursit të këmbimit në datën e raportimit. Zërat jomonetarë që maten me koston historike në valutë të huaj përkthehen duke përdorur kursin e këmbimit në datën e transaksioneve.

Klasifikimi i kontratave të sigurimit

Kontratat sipas të cilave Shoqëria pranon të marrë një rrezik të konsiderueshëm nga një palë tjetër (policën) duke rënë dakord të kompensojë mbajtësin e policës për një ngjarje të caktuar të pasigurt në të ardhmen (ngjarja e sigurimit) e cila ka efekte negative dhe ndikon në mbajtësin e policës, klasifikohet si sigurim. kontratës. Rreziku i sigurimit është i ndryshëm nga rreziku financiar. Rreziku financiar është rreziku i ndryshimeve të mundshme në të ardhmen në një ose më shumë norma interesi specifike, çmimet e letrave me vlerë, kurset e këmbimit, indekset e çmimeve ose normave, normat e huadhënies ose indekset e huadhënies ose variabla të tjerë, të parashikuara në rastin e variablave jofinanciare kur variabla është jo specifike për një palë në kontratë. Kontratat e sigurimit mund të transferojnë një pjesë të rrezikut financiar.

2. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

Njohja dhe matja e kontratave të sigurimit

i) Kontratat e përgjithshme të sigurimit

Detyrimet e kontratës së sigurimit llogariten veçmas për të gjitha produktet e sigurimit dhe përbëhen nga primet e ardhshme (të pafituara), rreziku i detyrimeve të kontratës së ardhshme (të papaguara) dhe humbjet e detyrimeve të ardhshme të kontratës (të papaguara në datën e raportimit). Detyrimet (provizionet) e kontratës së sigurimit përfaqësojnë vlerësimet e pagesave të ardhshme për dëmet e raportuara dhe të pareportuara si dhe pjesën e pafituar të primit të shkruar bruto. Shoqëria nuk skonton detyrimet e kontratës së sigurimit. Çdo ndryshim në vlerësim pasqyrohet në rezultatet e operacioneve në periudhën në të cilën janë ndryshuar vlerësimet. Vlerësimi i detyrimeve të kontratës së sigurimit është një proces kompleks i lidhur me pasiguritë dhe kërkon përdorimin e vlerësimeve dhe gjykimave të informuara. Shoqëria ka përdorur kërkesat e AMF-së (edhe rregullatorit të sigurimeve) për të përcaktuar detyrimet e kontratave të sigurimit.

ii) Primi i krijuar nga aktiviteti i sigurimit të përgjithshëm

Primi i shkruar bruto përbën shumën e detyrueshme gjatë vitit financiar në përputhje me sigurimin direkt edhe pse këto shuma sigurojnë sigurim tërësisht ose pjesërisht për një periudhë kontabël të mëpasshme. Primet paraqiten bruto nga komisionet që i detyrohen ose u paguhen ndërmjetësuesve/agentëve dhe përjashtojnë taksat dhe tarifatat mbi primet. Primet fitohen nga data kur rreziku i bashkëngjitet policës, për periudhën e dëmshpërblimit, bazuar në rrezikun e nënshkruar. Llogaritë e arkëtueshme nga sigurimet për të cilat shuma e borxhit vlerësohet të jetë e paarkëtueshme, fshihen.

iii) Rezerva për primin e pafituar ("rezervë e primit të pafituar" ose "UPR")

Rezerva e primit të pafituar në të gjithë segmentet e biznesit përfshin atë pjesë të primit të shkruar bruto që vlerësohet të fitohet në vitin pasardhës, duke përdorur metodën ditore proporcionale 1/365, e rregulluar për të pasqyruar çdo ndryshim të shfaqjes së rrezikut gjatë periudhës së mbuluar nga kontrata. Rezerva e primit të pafituar është ajo pjesë e primit që lidhet me periudhat pas datës së raportimit. Primi i pafituar llogaritet nga primet e shkruara të cilat paraqiten bruto nga detyrimet e komisioneve ndaj ndërmjetësve dhe përjashtohen taksat dhe tarifatat mbi primet.

iv) Shpenzime të shtyra të marrjes në sigurim

Shpenzimet e shtyra të marrjes në sigurim përfaqësojnë përqindjen e kostove të blerjes të bëra dhe të ardhurave të marra që korrespondojnë me rezervën e primit të pafituar. Ato përcaktohen si pjesë e shpenzimeve të marrjes në sigurim të vendosura si përqindje në planin teknik të sigurimit dhe që lidhen me periudhat ndërmjet fundit të periudhës raportuese dhe datës së skadimit të kontratës së sigurimit.

Shpenzimet e marrjes në sigurim përkufizohen si kosto që lindin nga blerja e kontratave të reja të sigurimit, siç janë vetëm komisionet e blerjes.

v) Dëmet të krijuara nga aktiviteti i përgjithshëm i sigurimit

Dëmet e shkaktuara përfshijnë kostot e shlyerjes dhe trajtimit të dëmeve të paguara dhe të papaguara që lindin nga ngjarjet e ndodhura gjatë vitit financiar së bashku me rregullimet në provizionet për dëmet e vitit të kaluar. Kërkesat e papaguara vlerësohen duke shqyrtuar dëmet individuale dhe duke marrë parasysh dëmet e shkaktuara por të pa raportuara ende, efektin e ngjarjeve të parashikueshme të brendshme dhe të jashtme, të tilla si ndryshimet në procedurat e trajtimit të dëmeve, inflacioni, tendencat gjyqësore, ndryshimet legislative dhe përvoja dhe tendencat e mëparshme. Provizionet për dëmet e papaguara nuk zbriten. Rregullimet për provizionet e dëmeve të krijuara në vitet e mëparshme pasqyrohen në pasqyrat financiare individuale në periudhën në të cilën janë bërë rregullimet dhe shpalosen veçmas nëse janë të rëndësishme. Provizionet për dëmet e shkaktuara por të pa raportuara është vlerësuar në bazë të metodës së trekëndëshave të paguar për Detyrimet për Palë të Tretë Motorike ("MTPL") ndërsa për linjat e tjera të biznesit përdoret një metodologji e thjeshtuar bazuar në raportin e primit të fituar.

Ndërsa Bordi Mbikëqyrës konsideron se detyrimet e sigurimit për dëmet dhe rikuperimet e lidhura me risigurimin janë deklaruar në mënyrë të drejtë, pasivi përfundimtar mund të ndryshojë për shkak të informacionit dhe ngjarjeve të mëvonshme dhe mund të rezultojë në rregullime të rëndësishme të shumave të dhëna. Rregullimet në shumat e detyrimeve të sigurimit pasqyrohen në pasqyrat financiare individuale në periudhën në të cilën janë bërë rregullimet.

2. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

vi) Detyrimet e kushtëzuara për dëmet në proces gjyqësor

Një pjesë e konsiderueshme e kërkesave janë në proces ligjor. Shoqëria ka regjistruar detyrimet e duhura të sigurimit bazuar në vlerësimin e drejtimit dhe kontingjentet e shpalosura në shënimin 31.

vii) Risigurimi

Shoqëria ka ceduar risigurimin në rrjedhën normale të biznesit me qëllim të kufizimit të humbjes së saj neto të mundshme përmes diversifikimit të rrezeve të saj që rrjedhin nga aksidentet motorike, duke përfshirë Kartonin e Gjellbër, sigurimin e pronës, Detare dhe Aviacion, Detyrime Civile dhe të tjera dhe linja të tjera biznesi.

Një risigurim i tillë përfshin traktatet e tejkalimit të humbjeve dhe marrëveshjet fakultative. Vetëm kontratat që sjellin një transferim të rëndësishëm të rrezikut të sigurimit dhe rrezikut të kohës llogariten si sigurim. Marrëveshjet e risigurimit nuk e çlirojnë Shoqërinë nga detyrimet e saj të drejtpërdrejta ndaj mbajtësve të policave të saj. Detyrimet e risigurimit përfshijnë të pagueshme për kontratat e risigurimit të jashtëm dhe njihen si shpenzim në momentin e duhur.

Primet e risigurimit për risigurimin e ceduar njihen si shpenzim mbi një bazë që është në përputhje me bazën e njohjes për primet e kontratave të sigurimit përkatës. Për biznesin e sigurimeve të përgjithshme, primet e risigurimit shpenzohen gjatë periudhës që mbulimi i risigurimit sigurohet bazuar në modelin e rrezikut të risiguar. Pjesa e paspenzuar e primeve të risigurimit të ceduara përfshihet në aktivet e risigurimit. Shumat e njohura si aktive risigurimi maten mbi një bazë që është në përputhje me matjen e provizioneve të mbajtura në lidhje me kontratat e sigurimit përkatës.

Të arkëtueshmet e risigurimit përfshijnë komisionin e risigurimit në lidhje me primet e ceduara ndaj risiguruesit dhe rikuperimet e detyrimeve nga shoqëritë e risigurimit në lidhje me dëmet e paguara. Këto klasifikohen si të arkëtueshme dhe shpalosen veçmas, nëse ka. Aktivet e risigurimit vlerësohen për zhvlerësim në çdo datë raportimi. Një aktiv konsiderohet i zhvlerësuar nëse ka evidencë objektive, për shkak të një ngjarjeje që ka ndodhur pas njohjes fillestare, që Shoqëria mund të mos rikuperojë të gjitha shumat e detyrimeve dhe se ngjarja ka një ndikim të besueshëm të matshëm në shumat që Shoqëria do të marrë.

viii) Kostot e trajtimit të dëmeve

Kostot e trajtimit të dëmeve përbëhen nga shpenzimet e jashtme të trajtimit të dëmeve dhe nuk përfshijnë shpenzimet e brendshme të trajtimit të dëmeve të cilat konsiderohen të jenë jo të rëndësishme në krahasim me kostot e jashtme. Shoqëria krijon një provizion për kostot e trajtimit të dëmeve brenda provizioneve përkatëse të trajtimit të dëmeve, i cili përfshihet në detyrimet - dëmet e kontratës së sigurimit.

Instrumentet financiare

Në përputhje me kërkesat e ndryshimeve të SNRF 4 "Zbatimi i Instrumenteve Financiare SNRF 9 me kontratat e sigurimit SNRF 4", Shoqëria vendosi të shtyjë miratimin e SNRF 9 dhe përmbushi kushtet përkatëse kualifikuese sepse (i) detyrimet e saj në lidhje me kontratat e sigurimit tejkalonin 95% të totalit detyrimet në datën 31 Dhjetor 2015 dhe (ii) nuk ka pasur ndryshime thelbësore të mëvonshme në aktivitetet e shoqërisë. Në datën 31 Dhjetor 2015, përqindja e detyrimeve të sigurimit të Shoqërisë ndaj totalit të detyrimeve ka kaluar 90%. Aktivitetet e Shoqërisë janë të lidhura vetëm me sigurimet dhe kështu ajo kualifikohet për përjashtimin sipas SNRF 4p20D(b), p20G. Shoqëria pret të zbatojë SNRF 9 nga viti 2023 dhe nuk e ka zbatuar atë në asnjë fazë të mëparshme. Instrumentet financiare të Shoqërisë maten me kosto të amortizuar në varësi të kategorisë së tyre të matjes. Aktivet financiare plotësojnë kriteret e vetme të pagesës së principalit dhe interesit dhe kështu do të maten njësoj sipas SNRF 9.

Instrumentet financiare të Shoqërisë maten me kosto të amortizuar. Aktivet financiare klasifikohen të gjitha si kredi dhe të arkëtueshme. Shoqëria klasifikon detyrimet financiare jo-derivative në detyrime të tjera financiare.

Njohja. Instrumentet financiare të Shoqërisë (aktivet dhe detyrimet) fillimisht regjistrohen me vlerën e drejtë plus kostot e transaksionit. Vlera e drejtë në njohjen fillestare evidentohet më së miri nga çmimi i transaksionit. Një fitim ose humbje nga njohja fillestare regjistrohet vetëm nëse ka një diferencë midis vlerës së drejtë dhe çmimit të transaksionit, i cili mund të evidentohet nga transaksione të tjera të vëzhgueshme aktuale të tregut në të njëjtin instrument ose nga një teknikë vlerësimi, inputet e së cilës përfshijnë vetëm të dhëna nga tregjet e vëzhgueshme.

Klasifikimi. Aktivet financiare të Shoqërisë klasifikohen si kredi dhe të arkëtueshme (depozita me afat në banka dhe të arkëtueshme nga sigurimet). Të arkëtueshmet e sigurimit janë aktive financiare në objektin e SNRF 4. Letrat me vlerë të emetuara nga Qeveria Shqiptare nuk klasifikohen si të mbajtura deri në maturim,

2. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

pasi nuk ka treg aktiv për këto letra me vlerë dhe për rrjedhojë, ato përmbushin përkufizimin e huave dhe të arkëtueshmeve. Detyrimet financiare klasifikohen si detyrime të tjera financiare (përfshirë detyrimet e sigurimit/tregtisë dhe detyrimet e tjera) dhe llogariten kur pala tjetër përmbush detyrimet e saj sipas kontratës dhe mbahen me kosto të amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv.

Huatë dhe të arkëtueshmet janë aktive financiare jo-derivative të pakuotuar me pagesa fikse ose të përcaktueshme të ndryshme nga ato që Shoqëria synon të shesë në afatin e afërt. Huatë dhe të arkëtueshmet përfshijnë **depozitat me afat pranë bankave, sigurimet dhe të arkëtueshme të tjera dhe bonot dhe obligacionet e thesarit** të emetuara nga Qeveria Shqiptare mbahen me kosto të amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv, neto nga provigjioni për humbjet e shkaktuara nga zhvlerësimi.

Çregjistrimi. Shoqëria çregjistron aktivet financiare kur (a) aktivet janë shlyer ose të drejtat për flukset monetare nga aktivet përndryshe skadojnë ose (b) Shoqëria ka transferuar të drejtat për flukset monetare nga aktivet financiare ose ka hyrë në një përçim kualifikues marrëveshje ndërkohë që (i) gjithashtu transferon në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë së aktiveve ose (ii) nuk transferon dhe nuk ruan në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë, por nuk ruan kontrollin. Kontrolli ruhet nëse pala tjetër nuk ka aftësinë praktike për t'ia shitur aktivin në tërësi një pale të tretë të palidhur pa pasur nevojë të vendosë kufizime shtesë në shitje. Shoqëria çregjistron një detyrim financiar kur detyrimet e saj kontraktuale janë shlyer ose anuluar ose skadojnë.

Matja e kostos së amortizuar. Kostoja e amortizuar është shuma në të cilën instrumenti financiar u njoh në njohjen fillestare minus çdo ripagim të principalit, plus interesin e përlogaritur, dhe për aktivet financiare minus çdo zhvlerësim për humbjet e shkaktuara nga zhvlerësimi. Interesi i përlogaritur përfshin amortizimin e kostove të transaksionit të shtyra në njohjen fillestare dhe të çdo premie ose skontimi deri në maturim duke përdorur metodën e interesit efektiv.

Të ardhurat e përlogaritura nga interesi dhe shpenzimet e përlogaritura nga interesi, duke përfshirë kuponin e përlogaritur dhe zbritjen ose primin e amortizuar (përfshirë tarifën e shtyra në fillim, nëse ka), nuk paraqiten veçmas dhe përfshihen në vlerat kontabël të zërave të lidhur në pasqyrën e pozicionit financiar.

Kompensimi. Aktivet dhe detyrimet financiare kompensohen dhe shuma neto e raportuar në pasqyrën e pozicionit financiar vetëm kur ekziston një e drejtë e zbatueshme ligjrisht për të kompensuar shumën e njohura, dhe ka një qëllim që ose të shlyhet në bazë neto, ose të realizohet aktivi dhe të shlyejë detyrimin në të njëjtën kohë. Të ardhurat dhe shpenzimet paraqiten në bazë neto vetëm kur lejohen nga standardet e kontabilitetit ose për fitimet dhe humbjet që rrjedhin nga një grup transaksionesh të ngjashme, si për shembull në aktivitetin tregtar të Shoqërisë.

Zhvlerësimi i aktiveve financiare të mbajtura me kosto të amortizuar. Humbjet nga zhvlerësimi njihen në fitim ose humbje kur ndodhin për shkak të një ose më shumë ngjarjeve ("ngjarjet e humbjes") që kanë ndodhur pas njohjes fillestare të aktivit financiar dhe që kanë një ndikim në shumën ose kohën e flukseve monetare të vlerësuar të ardhshme të aktivit financiar ose grupi i aktiveve financiare që mund të vlerësohen në mënyrë të besueshme. Nëse Shoqëria përcakton se nuk ekziston asnjë evidencë objektive që zhvlerësimi ka ndodhur për një aktiv financiar të vlerësuar individualisht, qoftë i rëndësishëm apo jo, ajo e përfshin aktivin në një grup aktivesh financiare me karakteristika të ngjashme të rrezikut të kredisë dhe i vlerëson ato kolektivisht për zhvlerësim.

Faktorët kryesorë që Shoqëria merr parasysh në përcaktimin nëse një aktiv financiar është i zhvlerësuar janë statusi i tij i vonuar, detyrimet që mund të kompensohen për të njëjtin klient dhe realizueshmëria e kolateralit të lidhur, nëse ka. Kriteret e tjera kryesore të mëposhtme përdoren gjithashtu për të përcaktuar nëse ka evidencë objektive që ka ndodhur një humbje nga zhvlerësimi:

- çdo pjesë ose kështë është i vonuar dhe pagesa e vonuar nuk mund t'i atribuohet një vonese të shkaktuar nga sistemet e shlyerjes.
- pala tjetër përjeton një vështirësi të konsiderueshme financiare siç dëshmohet nga informacioni i saj financiar që merr Shoqëria.
- pala tjetër konsideron falimentimin ose një riorganizim financiar.
- ka një ndryshim të pafavorshëm në statusin e pagesës së palës tjetër si rezultat i ndryshimeve në kushtet ekonomike kombëtare ose lokale që ndikojnë në palë; ose
- vlera e kolateralit, nëse ka, ulet ndjeshëm për shkak të përkeqësimit të kushteve të tregut.

2. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

Mjetet monetare dhe ekuivalente të tyre si dhe depozitat me afat

Mjetet monetare dhe ekuivalentët e tyre përfshijnë paratë në arkë, depozitat e mbajtura në bankë dhe investime të tjera afatshkurtëra me likuiditet të lartë me maturime origjinale prej tre muajsh ose më pak nga data e blerjes, të cilat i nënshtrohen një rreziku të parëndësishëm të ndryshimeve në vlerën e tyre të drejtë dhe përdoren nga Shoqëria në administrimin e angazhimeve të saj afatshkurtra. Mjetet monetare dhe ekuivalentët e tyre mbahen me kosto të amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv.

Depozitat me afat paraqiten në pasqyrën e veçantë të pozicionit financiar në shumën e principalit të papaguar dhe klasifikohen si ato me maturim fillestar më shumë se tre muaj. Interesi përlllogaritet duke përdorur metodën e interesit efektiv.

Të arkëtueshmet nga sigurimet dhe të arkëtueshmet e tjera

Llogaritë e arkëtueshme (përfshirë të arkëtueshmet nga sigurimet) njihen fillimisht me vlerën e drejtë dhe më pas maten me koston e tyre të amortizuar minus humbjet nga rënia në vlerë. Të arkëtueshmet e sigurimit vlerësohen për zhvlerësim në çdo datë raportimi.

Të pagueshmet nga sigurimet dhe të pagueshmet e tjera

Sigurimet dhe të tjera të pagueshme njihen fillimisht me vlerën e drejtë minus kostot direkte të transaksionit që u atribuohen atyre. Pas njohjes fillestare, këto detyrime financiare maten me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv.

Parapagimet

Parapagimet mbahen me kosto minus provizionet për zhvlerësim dhe përfshihen në aktive të tjera. Parapagimet për blerjen e aktiveve transferohen në vlerën kontabël të aktivitetit pasi Shoqëria të ketë marrë kontrollin e aktivitetit dhe ka të ngjarë që përfitimet ekonomike të ardhshme të lidhura me aktivin të rrjedhin në shoqëri. Parapagesat e tjera fshihen në fitim ose humbje kur merren mallrat ose shërbimet në lidhje me parapagesat. Nëse ka një tregues se aktiviteti, mallrat ose shërbimet në lidhje me një parapagim nuk do të merren, vlera kontabël e parapagimit shënohet në përputhje me rrethanat dhe një humbje korresponduese nga zhvlerësimi njihet në fitim ose humbje për vitin.

Garancia e kartonit jeshil

Një nga linjat e biznesit të Shoqërisë është sigurimi i kartonit jeshil. Në datën e raportimit, Shqipëria është nën monitorimin e Byrosë Ndërkombëtare të Sigurimeve në lidhje me aftësinë e aktorëve të saj në tregun e sigurimeve për të përmbushur detyrimet që rrjedhin nga sigurimi i kartonit jeshil. Në këtë masë, Byrosë Ndërkombëtare iu kërkua Byrosë Shqiptare të Sigurimeve të depozitonte një garanci në favor të saj, e cila mund të përdoret nëse një nga shoqëritë shqiptare të sigurimeve nuk arrin të përmbushë detyrimet e sigurimit të kartonit jeshil. Prandaj, shoqëria kontribuoi në bazë të pjesës së saj të sigurimit të kartonit jeshil në depozitën e Byrosë Shqiptare të Sigurimeve. Kontributi njihet nga Shoqëria si garanci në aktive të tjera pasi të paguhet në Byronë Shqiptare të Sigurimeve. Garancia pritet të rimburohet në vitin 2023 pasi monitorimi është liruar pas datës së raportimit.

Aktivet afatgjata materiale

Njohja dhe matja

Pronat dhe pajisjet maten me kosto minus zhvlerësimin e akumuluar dhe humbjet nga zhvlerësimi, nëse ka. Kostoja përfshin shpenzimet që i atribuohen drejtpërdrejt koston së blerjes së aktivitetit. Kostoja e aktiveve të ndërtruara vetë përfshin koston e materialeve dhe punës direkte (nëse ka), çdo kosto tjetër që i atribuohet drejtpërdrejt sjelljes së aktivitetit në gjendjen e tij të vlerësuar të punës dhe kostot e çmontimit dhe zhvendosjes së aktivitetit; dhe rivendosjen e vendndodhjes së saj në gjendjen e mëparshme dhe çdo kosto huamarrjeje. Kur pjesët e një aktiviteti kanë jetëgjatësi të ndryshme, ato konsiderohen si elementë të veçantë (përbërës kyç) të pajisjes.

2. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

Humbjet dhe fitimet nga asgjësimi i një zëri pajisjeje përcaktohen duke krahasuar të ardhurat e krijuara nga asgjësimi i pajisjes me vlerën e mbetur të pajisjes dhe njihen neto brenda të ardhurave të tjera në pasqyrën e të ardhurave.

Kostot e mëpasshme

Kostoja e zëvendësimit të një pjese të një zëri të aktiveve afatgjata materiale njihet në vlerën kontabël të elementit nëse është e mundur që përfitimet ekonomike të ardhshme të mishëruara brenda pjesës do të rrjedhin në shoqëri dhe kostoja e tij mund të matet me besueshmëri. Kostot e shërbimit të përditshëm të pronës dhe pajisjeve njihen në fitim ose humbje kur ndodhin.

Zhvlerësimi

Toka nuk zhvlerësohet. Përmirësimet e qirasë amortizohen në bazë lineare gjatë jetës së dobishme të vlerësuar të aktiveve, ndërsa amortizimi i pronave dhe pajisjeve të tjera llogaritet duke përdorur metodën e vlerës së mbetur. Normat e vlerësuara të amortizimit janë si më poshtë:

Kategoria	2022	2021
Ndërtesat	2.50%	2.50%
Mjettet motorike	20%	20%
Kompjuter dhe pajisje zyre	20%-25%	20%-25%

Vlera e mbetur, nëse jo e parëndësishme, rivlerësohet çdo vit. Përmirësimet e qirasë kapitalizohen dhe zhvlerësohen gjatë periudhës më të vogël të jetës së tyre të dobishme dhe afatit të qirasë.

Metodat e zhvlerësimit dhe jetëgjatësia e dobishme rivlerësohen dhe rregullohen nëse është e përshtatshme, në çdo datë raportimi.

Aktivitet me të drejtën e përdorimit

Shoqëria jep me qira zyra të ndryshme. Kontratat mund të përmbajnë komponentë të qirasë dhe jo-qirasë. Shoqëria shpërndan shumën në kontratë për komponentët e qirasë dhe jo-qirasë bazuar në çmimet e tyre relative të pavarura. Megjithatë, për qiratë e pasurive të paluajtshme për të cilat Shoqëria është qiramarrëse, ajo ka zgjedhur të mos ndajë përbërësit e qirasë dhe jo-qirasë dhe në vend të kësaj t'i llogarisë këto si një komponent i vetëm i qirasë.

Aktivitet që rrjedhin nga një qira maten fillimisht mbi bazën e vlerës aktuale.

Aktivitet me të drejtën e përdorimit maten me koston që përfshin sa më poshtë:

- shumën e matjes fillestare të detyrimit të qirasë,
- çdo pagesë qiraje e bërë në ose përpara datës së fillimit minus çdo stimuj qiraje të marrë,
- çdo kosto fillestare direkte, dhe
- për të rivendosur aktivin në kushtet e kërkuara nga marrëveshjet e qirasë.

Aktivitet me të drejtën e përdorimit në përgjithësi zhvlerësohen gjatë periudhës më të shkurtër të jetës së dobishme të aktivitetit dhe afatit të qirasë në bazë lineare. Nëse Shoqëria është në mënyrë të arsyeshme e sigurt se do të ushtrojë një opsion blerjeje, aktivi i së drejtës së përdorimit zhvlerësohet gjatë jetës së dobishme të aktiveve bazë. Zhvlerësimi i zërave të aktiveve me të drejtë përdorimi llogaritet duke përdorur metodën lineare gjatë jetëgjatësisë së tyre të dobishme të parashikuar të ndërtesave prej 3 vjetësh.

Aktivitet afatgjata jo materiale

Aktivitet jo materiale të Shoqërisë, përveç emrit të mirë, kanë jetë të dobishme të përcaktuar dhe kryesisht përfshijnë softuer kompjuterik të kapitalizuar, patenta, marka tregtare dhe licenca. Licencat e fituara të softuerit kompjuterik, patentat dhe markat tregtare kapitalizohen në bazë të kostove të bëra për blerjen dhe vënien në përdorim të tyre.

Kostot e zhvillimit që lidhen drejtpërdrejt me softuerin e identifikueshëm dhe unik të kontrolluar nga Shoqëria regjistrohen si aktive jo-materiale nëse është e mundur një hyrje e përfitimeve ekonomike në rritje që tejkalojnë kostot. Kostot e kapitalizuara përfshijnë kostot e stafit të ekipit të zhvillimit të softuerit dhe një pjesë të përshtatshme të shpenzimeve të përgjithshme përkatëse. Të gjitha kostot e tjera që lidhen me softuerin kompjuterik, p.sh. mirëmbajtja e tij, shpenzohen kur ndodhin.

2. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

Aktivet jo materiale amortizohen duke përdorur metodën lineare gjatë jetës së tyre të dobishme prej 7 vjetësh.

Aktive afatgjata të mbajtura për investim

Prona e investuar është pronë e mbajtur nga Shoqëria për të fituar të ardhura nga qiraja ose për rritjen e kapitalit, ose të dyja dhe që nuk është e zënë nga Shoqëria. Prona e investuar përfshin aktivet në ndërtim për përdorim në të ardhmen si aktiv afatgjatë material i investuar. Afati i investuar fillimisht njihet me kosto, duke përfshirë kostot e transaksionit, dhe më pas matet me kosto minus amortizimin dhe zhvlerësimin nëse ka.

Të ardhurat e fituara nga qiraja regjistrohen në fitim ose humbje për vitin brenda të ardhurave të tjera operative.

Zhvlerësimi i aktiveve jofinanciare

Në fund të çdo periudhe raportuese, drejtimi vlerëson nëse ka ndonjë tregues të zhvlerësimit të aktiveve afatgjata materiale. Nëse ekziston ndonjë tregues i tillë, drejtimi vlerëson shumën e rikuperueshme, e cila përcaktohet si më e larta midis vlerës së drejtë të një aktivi minus kostot e shitjes dhe vlerës së tij në përdorim. Vlera kontabël reduktohet në shumën e rikuperueshme dhe humbja nga zhvlerësimi njihet në fitim ose humbje për vitin. Një humbje nga zhvlerësimi e njohur për një aktiv në vitet e mëparshme anulohet kur është e përshtatshme nëse ka pasur një ndryshim në vlerësimet e përdorura për të përcaktuar vlerën në përdorim të aktivit ose vlerën e drejtë minus kostot e shitjes.

Kapitali aksionar

Aksionet e zakonshme klasifikohen si kapital. Kostot shtesë të ngarkuara drejtpërdrejt për emetimin e aksioneve të reja paraqiten në kapitalin e vet si një zbritje, neto nga tatimi, nga të ardhurat. Çdo tejkalim i vlerës së drejtë të shumës së marrë mbi vlerën nominale të aksioneve të emetuara regjistrohet si prim i kapitalit aksionar. Dividentët regjistrohen si detyrim dhe zbriten nga kapitali në periudhën në të cilën janë deklaruar dhe miratuar. Për çdo dividend të deklaruar pas datës së bilancit dhe përpara se pasqyrat financiare individuale të autorizohen për publikim, jepet informacion shpjegues në regjistrimin e ngjarjeve pas datës së bilancit.

Rezervat e rrezikut të sigurimit

Rezerva e rrezikut të sigurimit është krijuar në bazë të nenit 93 të Ligjit të mëparshëm të Sigurimeve. Rezerva akumulohet çdo vit bazuar në një të tretën e fitimit të periudhës së mëparshme nëse fitimi nuk përdoret për të mbuluar deficitet e akumuluar të mëparshme. Kjo rezervë është krijuar për të garantuar fondin e aftësisë paguese dhe garancinë dhe nuk mund të përdoret nga Shoqëria për qëllime të tjera. Rezerva nuk është akumuluar më që nga hyrja në fuqi e Ligjit të ri të Sigurimeve në 2014. Shoqëria është e përjashtuar nga rezerva ligjore sipas kërkesës së Ligjit për Shoqëritë Tregtare në përputhje me nenin 9 të ligjit aktual të sigurimeve.

Detyrimet e qirasë

Detyrimet që rrjedhin nga një qira maten fillimisht mbi bazën e vlerës aktuale. Detyrimet e qirasë përfshijnë vlerën aktuale neto të pagesave të qirasë në vijim:

- pagesat fikse (duke përfshirë pagesat fikse në thelb), minus çdo stimul qiraje të arkëtueshme,
- shumat që priten të paguhen nga Shoqëria nën garancitë e vlerës së mbetur,
- çmimin e ushtrimit të një opsioni blerjeje nëse Shoqëria është në mënyrë të arsyeshme e sigurt se do ta ushtrojë atë opsion, dhe
- pagesat e gjobave për përfundimin e qirasë, nëse afati i qirasë pasqyron shoqërinë që e ushtron këtë opsion.

Opsionet e zgjatjes dhe përfundimit janë të përfshira në një numër të qirave të pronës. Këto terma përdoren për të maksimizuar fleksibilitetin operacional në drejtim të administrimit të aktiveve të përdorura në operacionet e Shoqërisë. Shumica e opsioneve të zgjatjes dhe përfundimit të mbajtura janë të ushtrueshme si nga Shoqëria ashtu edhe nga qiradhënësi përkatës. Opsionet e zgjatjes (ose opsionet e periudhës pas përfundimit) përfshihen në afatin e qirasë vetëm nëse qiraja është në mënyrë të arsyeshme e sigurt se do të zgjatet (ose nuk do të përfundojë). Pagesat e qirasë që do të kryhen sipas disa opsioneve të arsyeshme të zgjatjes përfshihen gjithashtu në matjen e detyrimit. Pagesat e qirasë skontojnë duke përdorur normën e interesit të nënkuptuar në qira. Nëse kjo normë nuk mund të përcaktohet lehtësisht, gjë që ndodh në përgjithësi për qiratë

2. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

e Shoqërisë, përdoret norma rritëse e huamarrjes së Shoqërisë, që është norma që Shoqëria duhet të paguajë për të marrë hua fondet e nevojshme për të marrë një aktiv me vlerë të ngjashme me aktivi me të drejtën e përdorimit në një mjedis të ngjashëm ekonomik me kushte, kolateral dhe kushte të ngjashme.

Për të përcaktuar normën e huamarrjes, Shoqëria:

- përdor një qasje ngritjeje që fillon me një normë interesi pa rrezik të rregulluar për rrezikun e kredisë, dhe
- bën rregullime specifike të qirasë, p.sh., afatin, vendin, monedhën dhe kolateralin.

Pagesat e lidhura me qiratë afatshkurtra të pajisjeve dhe automjeteve dhe të gjitha qiratë e aktiveve me vlerë të ulët njihen në bazë lineare si shpenzim në fitim ose humbje. Qiratë afatshkurtra janë qiratë me një afat qiraje prej 12 muajsh ose më pak.

Provizionet për detyrimet dhe tarifat

Provizionet për detyrimet dhe tarifat janë detyrime jofinanciare me kohë ose shumë të pasigurt. Ato përlogariten kur Shoqëria ka një detyrim aktual ligjor ose konstruktiv si rezultat i ngjarjeve të kaluara, është e mundur që një dalje burimesh që përfshijnë përfitime ekonomike do të kërkohet për të shlyer detyrimin, dhe një vlerësim i besueshëm i shumës së detyrimit mund të bëhet. Provizionet maten me vlerën aktuale të shpenzimeve që pritet të kërkohen për të shlyer detyrimin duke përdorur një normë para tatimit që pasqyron vlerësimet aktuale të tregut për vlerën në kohë të parasë dhe rreziqet specifike për detyrimin. Rritja e provizionit për shkak të kalimit të kohës njihet si shpenzim interesi brenda kostove financiare. Taksat dhe tarifat, të tilla si tatimet përveç tatimit mbi të ardhurat ose tarifat rregullatore bazuar në informacionin që lidhet me një periudhë përpara se të lindte detyrimi për të paguar, njihen si detyrime kur ndodh ngjarja detyruese që shkakton pagimin e një takse, siç identifikohet nga legjislacioni, që shkakton detyrimin për të paguar taksën. Nëse një taksë paguhet përpara ngjarjes detyruese, ajo njihet si një parapagim. Ndër të tjera, mbi të njëjtën bazë, Shoqëria krijon provizion për fondin e kompensimit të sigurimit motorik i cili ndahet nga AMF për të gjitha shoqëritë e sigurimit bazuar në peshën e tyre në treg të sigurimit motorik.

Njohja e të ardhurave

Të ardhurat nga investimet. Të ardhurat nga interesi njihen në fitim ose humbje si të fituara, duke marrë parasysh yield-in efektiv të aktivitetit financiar duke përdorur metodën e normës së interesit efektiv. Të ardhurat nga dividendët njihen në fitim ose humbje në datën e deklarimit të dividendit.

Të ardhurat nga tarifat dhe komisionet. Të ardhurat nga tarifat dhe komisionet përfshijnë komisionin e risigurimit, të njohur në shlyerjen me risiguresit. Në përputhje me përjashtimin e lejuar nga SNRF 4, komisionet e risigurimit vazhdojnë të njihen plotësisht gjatë shlyerjes me risiguresin.

Të ardhurat nga dividendët njihet në fitim ose humbje në datën e deklarimit të dividendit.

Përfitimet e punonjësve

Sigurimi social i detyrueshëm

Pagat, kontributet në planet shtetërore ose private të përfitimit të pensionit dhe fondet e sigurimeve shoqërore, pushimet vjetore të paguara dhe pushimet mjekësore, shpërblimet dhe përfitimet jomonetare janë përlogaritur në vitin në të cilin shërbimet shoqërore janë kryer nga punonjësit e Shoqërisë. Shoqëria nuk ka asnjë detyrim ligjor ose konstruktiv për të bërë pagesa pensionesh ose përfitimesh të ngjashme përtej pagesave në skemën statutore dhe private të kontributeve të përcaktuara.

Pushimi vjetor i paguar

Shoqëria njuh si detyrim shumë të paskontuar të kostove të vlerësuara në lidhje me pushimin vjetor që pritet të paguhet në këmbim të shërbimit të punonjësit për periudhën e përfunduar.

Qiratë operative

Kur Shoqëria është qiradhënëse në një qira që nuk transferon në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet e rastësishme me pronësinë të qiramarrësi (dmth. qiraja operative), pagesat e qirasë nga qiratë operative njihen si të ardhura të tjera në bazë lineare.

2. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

Provizionet

Një provizion njihet kur Shoqëria ka një detyrim aktual ligjor ose konstruktiv si rezultat i një ngjarjeje të kaluar dhe është e mundshme që një dalje e përfitimeve ekonomike do të kërkohej për të shlyer detyrimin. Provizionet përcaktohen duke skontuar flukset e pritshme të parasë në të ardhmen me normën para tatimit. Provizionet pasqyrojnë vlerësimet aktuale të tregut të vlerës në kohë të parasë dhe, aty ku është e përshtatshme, rreziqet specifike për detyrimin.

Tatimet

Shpenzimet e tatimit mbi të ardhurat përfshijnë tatimin aktual dhe tatimin e shtyrë. Njihet në fitim ose humbje, përveç në masën që lidhet me zërat e njohur drejtpërdrejt në kapitalin neto ose në të ardhura të tjera përmbledhëse.

Tatimi aktual përfshin tatimin e pritshëm të pagueshëm ose të arkëtueshëm mbi të ardhurat ose humbjet e tatueshme për vitin dhe çdo rregullim të tatimit të pagueshëm ose të arkëtueshëm në lidhje me vitet e mëparshme. Shuma e tatimit aktual të pagueshëm ose të arkëtueshëm është vlerësimi më i mirë i shumës së tatimit që pritet të paguhet ose merret që pasqyron pasigurinë në lidhje me tatimet mbi të ardhurat, nëse ka. Ai matet duke përdorur normat tatimore të miratuara ose të miratuara në mënyrë thelbësore në datën e raportimit. Pasuritë dhe detyrimet tatimore korrente kompensohen vetëm nëse plotësohen disa kritere.

Tatimi i shtyrë njihet në lidhje me diferencat e përkohshme ndërmjet vlerës kontabël të aktiveve dhe detyrimeve për qëllime të raportimit financiar dhe shumave të përdorura për qëllime tatimore.

Aktivet tatimore të shtyra njihen për humbjet tatimore të papërdorura, kreditë tatimore të papërdorura dhe diferencat e përkohshme të zbritshme në masën që është e mundshme që fitimet e tatueshme në të ardhmen do të jenë të disponueshme kundrejt të cilave ato mund të përdoren. Fitimet e ardhshme të tatueshme përcaktohen në bazë të planeve të biznesit. Aktivet tatimore të shtyra rishikohen në çdo datë raportimi dhe zvogëlohen në masën që nuk është më e mundshme që përfitimi tatimor përkatës do të realizohet; këto reduktime anulohen kur probabiliteti i fitimeve të tatueshme në të ardhmen përmirësohet.

Aktivet tatimore të shtyra të panjohura riveletohen në çdo datë raportimi dhe njihen në masën që është bërë e mundshme që fitimet e tatueshme në të ardhmen do të jenë të disponueshme kundrejt të cilave ato mund të përdoren. Tatimi i shtyrë matet me normat tatimore që pritet të zbatohen për diferencat e përkohshme kur ato kthehen, duke përdorur normat tatimore të miratuara ose të miratuara në mënyrë thelbësore në datën e raportimit.

Matja e tatimit të shtyrë pasqyron pasojat tatimore që do të pasonin nga mënyra në të cilën Kompania pret, në datën e raportimit, të rikuperojë ose të shlyejë vlerën kontabël të aktiveve dhe detyrimeve të saj. Aktivet dhe detyrimet tatimore të shtyra kompensohen vetëm nëse lidhen me të njëjtin autoritet tatimor dhe ka synim për t'u shlyer në bazë neto.

3. Vlerësime dhe gjykime të rëndësishme kontabël në zbatimin e politikave kontabël

Shoqëria bën vlerësime dhe supozime që ndikojnë në shumat e njohura në pasqyrat financiare individuale dhe në vlerat kontabël të aktiveve dhe detyrimeve brenda vitit të ardhshëm financiar. Vlerësimet dhe gjykimet vlerësohen vazhdimisht dhe bazohen në përvojën e drejtimit dhe faktorë të tjerë, duke përfshirë pritshmëritë e ngjarjeve të ardhshme që besohet të jenë të arsyeshme sipas rrethanave. Drejtimi gjithashtu bën disa gjykime, përveç atyre që përfshijnë vlerësime, në procesin e zbatimit të politikave kontabël.

Dëmet dhe përfitimet e policëmbajtësit

Vlerësimi i detyrimit përfundimtar që lind nga dëmet e bëra sipas kontratave të sigurimit është vlerësimi kontabël më kritik i Shoqërisë. Vendimet e Shoqërisë për humbjet e raportuara dhe të paraportuara dhe vendosja e provizioneve rezultuese dhe risigurimeve të rikuperueshme rishikohen dhe përditësohen çdo vit, dhe rregullimet që rezultojnë nga ky rishikim pasqyrohen në fitim ose humbje. Procesi bazohet në supozimin se përvoja e kaluar, e përshtatur për efektin e zhvillimeve aktuale dhe tendencave të mundshme, është një bazë e përshtatshme për parashikimin e ngjarjeve të ardhshme.

Testi i Mjaftueshmërisë së Detyrimeve

2. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

Në çdo datë raportimi Shoqëria kryen teste për të siguruar mjaftueshmërinë e rezervave të dëmeve. Testet primare të kryera janë analiza "Raporti i Dëmeve" dhe Analiza "Run-off" e rezervave të dëmeve. Analiza e raportit të dëmeve kryhet çdo vit në linjat kryesore të biznesit individualisht. Llogaritja kryhet vetëm për dëmet, si dhe për dëmet që përfshijnë kostot e blerjes dhe çdo kosto tjetër të trajtimit të dëmit. Në kryerjen e kësaj analize, Shoqëria merr parasysh vlerësimet aktuale të daljeve të parasë. Shoqëria nuk i skanton këto flukse monetare të vlerësuara sepse shumica e dëmeve priten dhe kërkohen të shlyhen brenda një viti.

Përveç kësaj, Shoqëria kryen një analizë të balotazhit të rezervave të dëmeve çdo vit për të vlerësuar metodologjinë e saj të rezervimit. Analiza e balotazhit kryhet në bazë të raportuar por të papaguar ("RBNS") dhe të ndodhur por jo të raportuar ("IBNR") veçmas, si dhe në bazë të kombinuar (Shënimi 6). Në rast se analiza tregon mospërputhje të mëdha, rregullimet e duhura bëhen në metodologjinë e rezervimit. Nëse identifikohet një mangësi, ajo do të ngarkohet menjëherë në fitim ose humbje duke krijuar një provizion rreziku të paskaduar nga humbjet që rrjedhin nga Testi i Mjaftueshmërisë së Përgjegjësive. Një test shtesë i mjaftueshmërisë së detyrimit i kryer për UPR që përfaqëson llogaritjen e rezervës së rrezikut të paskaduar (URR). Kjo rezervë llogaritet në baza tremujore nga aktuarët e Shoqërisë. Variabli kryesor i përdorur është raporti i kombinuar (raporti i shumës së dëmit dhe shpenzimeve). Nëse vlera e raportit të kombinuar është nën 100%, UPR mund të konsiderohet si adekuate. Në rast se raporti i kombinuar është më i madh se 100%, atëherë URR do të kërkohet dhe do të rezervohet për të plotësuar mungesën e UPR.

Kjo analizë, duke përfshirë ndjeshmëritë ndaj supozimeve kryesore, është përfshirë në këto pasqyra financiare në shënimin 6, administrimi i rrezikut të sigurimit.

Kontingjentet për dëmet në proces ligjor

Një pjesë e konsiderueshme e dëmeve janë në proces ligjor. Ndërsa drejtimi konsideron se detyrimet e sigurimit për dëmet dhe rikuperimet e lidhura me risigurimin, duke përfshirë rezervat dhe kontingjentet për dëmet sipas një procesi ligjor janë deklaruar në mënyrë të drejtë, detyrimi përfundimtar mund të ndryshojë si rezultat i informacionit dhe ngjarjeve të mëvonshme dhe mund të rezultojë në rregullime të rëndësishme të shumave me kusht. Rregullimet në shumat e detyrimeve të sigurimit pasqyrohen në pasqyrat financiare për periudhën në të cilën janë bërë rregullimet.

Administrimi i rrezikut të sigurimit është diskutuar në detaje në Shënimin 6, ndërsa dispozitat e kontratave të sigurimit janë analizuar në Shënimin 18. Kontingjentat në lidhje me dëmet në proces gjyqësor janë shpalosur në Shënimin 31.

4. Zbatimi i standardeve dhe interpretimeve të reja ose të rishikuara

Ndryshimet e mëposhtme hynë në fuqi nga 1 janari 2022:

Të ardhurat para përdorimit të synuar, Kontratat me kushte të rënduara – kostoja e përmbushjes së një kontrate, Referenca në Kuadrin Konceptual – ndryshime me qëllim të ngushtë në SNK 16, SNK 37 dhe SNRF 3, dhe Përmirësimet Vjetore të SNRF-ve 2018-2020 – ndryshime në SNRF 1, IFRS SNRF 16 dhe SNK 41 (botuar më 14 maj 2020 dhe në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas datës 1 janar 2022).

Amendamenti i SNK 16 e ndalon një njësi ekonomike të zbresë nga kostoja e një zëri të AAM çdo të ardhur të marrë nga shitja e artikujve të prodhuar ndërkohë që njësi ekonomike po përgatit aktivin për përdorimin e synuar. Të ardhurat nga shitja e artikujve të tillë, së bashku me kostot e prodhimit të tyre, njihen tani në fitim ose humbje. Një njësi ekonomike do të përdorë SNK 2 për të matur koston e këtyre zërave. Kostoja nuk do të përfshijë zhvlerësimin e aktivit që testohet sepse ai nuk është gati për përdorimin e synuar. Amendamenti i SNK 16 sqaron gjithashtu se një njësi ekonomike "po teston nëse aktivi po funksionon siç duhet" kur vlerëson performancën teknike dhe fizike të aktivit. Performanca financiare e aktivit nuk është e rëndësishme për këtë vlerësim. Prandaj, një aktiv mund të jetë i aftë të funksionojë siç synohet nga drejtimi dhe t'i nënshtrohet amortizimit përpara se të ketë arritur nivelin e performancës operative të pritur nga drejtimi.

Amendamenti i SNK 37 sqaron kuptimin e 'kostove për të përmbushur një kontratë'. Amendamenti shpjegon se kostoja direkte e përmbushjes së një kontrate përfshin kostot shtesë të përmbushjes së asaj kontrate; dhe një alokim të kostove të tjera që lidhen drejtpërdrejt me përmbushjen. Amendamenti sqaron gjithashtu se, përpara se të krijohet një provizion i veçantë për një kontratë të rëndë, një njësi ekonomike njeh çdo humbje nga zhvlerësimi që ka ndodhur në aktivet e përdorura në përmbushjen e kontratës, në vend të aktiveve të dedikuara për atë kontratë.

SNRF 3 u ndryshua për t'iu referuar Kuadrin Konceptual për Raportimin Financiar 2018, në mënyrë që të përcaktojë se çfarë përbën një aktiv ose një detyrim në një kombinim biznesi. Përpara ndryshimit, SNRF 3 iu referua Kuadrin Konceptual për Raportimin Financiar të vitit 2001. Gjithashtu, një përjashtim i ri në SNRF 3 u shtua për detyrimet dhe detyrimet e kushtëzuara. Përjashtimi specifikon se, për disa lloje pasivesh dhe pasivesh të kushtëzuara, një njësi ekonomike që zbaton SNRF 3 duhet t'i referohet SNK 37 ose KIRFN 21, në vend të Kuadrin Konceptual 2018. Pa këtë përjashtim të ri, një njësi ekonomike do të kishte njohur disa pasive në një kombinim biznesi që nuk do t'i njihje sipas SNK 37.

Prandaj, menjëherë pas blerjes, njësisë ekonomike do t'i duhej të çrregjistronte këto pasive dhe të njihje një fitim që nuk përshkruante një fitim ekonomik. Gjithashtu u sqarua se blerësi nuk duhet të njohë aktivet e kushtëzuara, siç përcaktohet në SNK 37, në datën e blerjes.

Amendamenti i SNRF 9 trajton se cilat tarifa duhet të përfshihen në testin 10% për çregjistrimin e detyrimeve financiare. Kostot ose tarifat mund t'i paguhen palëve të treta ose huadhënësit. Sipas ndryshimit, kostot ose tarifat e paguara palëve të treta nuk do të përfshihen në testin 10%.

Shembulli ilustrues 13 që shoqëron SNRF 16 u ndryshua për të hequr ilustrimin e pagesave nga qiradhënësi në lidhje me përmirësimet e pronës me qira. Arsyeja për ndryshimin është për të hequr çdo konfuzion të mundshëm në lidhje me trajtimin e stimuljeve të qirasë.

SNRF 1 lejon një përjashtim nëse një filial zbaton SNRF në një datë të mëvonshme se ajo mëmë. Filiali mund të masë aktivet dhe detyrimet e tij me vlerat kontabël që do të përfshiheshin në pasqyrat financiare të konsoliduara të shoqërisë mëmë, bazuar në datën e kalimit të shoqërisë mëmë në SNRF, nëse nuk do të ishin bërë rregullime për procedurat e konsolidimit dhe për efektet e kombinimit të biznesit në të cilën mëma e bleu filialin. SNRF 1 u ndryshua për të lejuar njësitë ekonomike që kanë marrë këtë përjashtim nga SNRF 1 që të masin gjithashtu diferencat e përkthimit kumulativ duke përdorur shumat e raportuara nga shoqëria mëmë, bazuar në datën e kalimit të shoqërisë mëmë në SNRF. Amendamenti i SNRF 1 e shtrin përjashtimin e mësipërm për diferencat kumulative të përkthimit, në mënyrë që të reduktojë kostot për adoptuesit për herë të parë. Ky ndryshim do të zbatohet gjithashtu për pjesëmarrjet dhe sipërmarrjet e përbashkëta që kanë marrë të njëjtin përjashtim nga SNRF 1. Kërkesa për njësitë ekonomike për të përjashtuar flukset monetare për tatimin kur matnin vlerën e drejtë sipas SNK 41 u hoq. Ky ndryshim synon të përafrojë kërkesën në standard për skontimin e flukseve monetare mbi bazën pas tatimit.

Zbatimi i ndryshimeve nuk kishte ndikim të rëndësishëm në pasqyrat financiare individuale të Shoqërisë.

5. Interpretime të reja të kontabilitetit

Janë nxjerrë disa standarde dhe interpretime të reja që janë të detyrueshme për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas datës 1 janar 2023 ose më vonë, dhe të cilat Shoqëria nuk i ka miratuar më herët.

Tatimi i shtyrë në lidhje me aktivet dhe detyrimet që rrjedhin nga një transaksion i vetëm – Ndryshime në SNK 12 (publikuar më 7 maj 2021 dhe në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janar 2023). Ndryshimet në SNK 12 specifikojnë mënyrën e kontabilizimit të tatimit të shtyrë për transaksione të tilla si qiratë dhe detyrimet e nxjerrjes nga përdorimi. Në rrethana të caktuara, njësitë ekonomike përjashtohen nga njohja e tatimit të shtyrë kur njohin aktivet ose pasivet për herë të parë. Më parë, kishte pasur njëfarë pasigurie nëse përjashtimi zbatohet për transaksione të tilla si qiratë dhe detyrimet e çaktivizimit – transaksione për të cilat njihen si një aktiv ashtu edhe një detyrim. Ndryshimet sqarojnë se përjashtimi nuk zbatohet dhe se subjekteve u kërkohet të njohin tatimin e shtyrë për këto transaksione. Ndryshimet kërkojnë që shoqëritë të njohin tatimin e shtyrë për transaksionet që, në njohjen fillestare, sjellin shuma të barabarta diferencash të përkohshme të tatueshme dhe të zbritshme. Shoqëria aktualisht është duke vlerësuar ndikimin e ndryshimeve në pasqyrat e saj financiare.

Klasifikimi i detyrimeve si afatshkurtra ose afatgjata – Ndryshime në SNK 1 (publikuar më 23 janar 2020 dhe në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2022). Këto ndryshime me shtrirje të ngushtë sqarojnë se detyrimet klasifikohen si rrjedhëse ose afatgjata, në varësi të të drejtave që ekzistojnë në fund të periudhës raportuese. Detyrimet janë afatgjata nëse njësia ekonomike ka të drejtën thelbësore, në fund të periudhës raportuese, për të shtyrë shlyerjen për të paktën dymbëdhjetë muaj. Udhëzimi nuk kërkon më që një e drejtë e tillë të jetë e pakushtëzuar. Pritjet e drejtimit nëse ata do të ushtrojnë më pas të drejtën për të shtyrë shlyerjen nuk ndikojnë në klasifikimin e detyrimeve. E drejta për shtyrje ekziston vetëm nëse njësia ekonomike përmbush çdo kusht përkatës në fund të periudhës raportuese. Një pasiv klasifikohet si aktual nëse një kusht shkelet në datën e raportimit ose para kësaj, edhe nëse huadhënësi ka hequr dorë nga ai kusht pas përfundimit të periudhës raportuese. Anasjelltas, një hua klasifikohet si afatgjatë nëse një marrëveshje kredie shkelet vetëm pas datës së raportimit. Përveç kësaj, ndryshimet përfshijnë sqarimin e kërkesave të klasifikimit për borxhin që një shoqëri mund të shlyejë duke e kthyer atë në kapital.

'Shlyerja' përkufizohet si shuarja e një pasivi me mjete monetare, burime të tjera që përfshijnë përfitime ekonomike ose instrumente të kapitalit të vet të një njësie ekonomike. Ekziston një përjashtim për instrumentet e konvertueshme që mund të konvertohen në kapital, por vetëm për ato instrumente ku opsioni i konvertimit klasifikohet si një instrument kapitali neto si një përbërës i veçantë i një instrumenti financiar të përbërë. Shoqëria aktualisht është duke vlerësuar ndikimin e ndryshimeve në pasqyrat e saj financiare.

Klasifikimi i detyrimeve si afatshkurtra ose afatgjata, shtyrje e datës së hyrjes në fuqi – Ndryshime në SNK 1 (botuar më 15 korrik 2020 dhe efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2023). Amendamenti i SNK 1 për klasifikimin e pasiveve si afatshkurtra ose afatgjata u lëshua në janar 2020 me një datë fillestare efektive më 1 janar 2022. Megjithatë, në përgjigje të pandemisë Covid-19, data e hyrjes në fuqi u shty me një vit për të siguruar shoqëritë me më shumë kohë për të zbatuar ndryshimet e klasifikimit që rezultojnë nga udhëzimi i ndryshuar. Shoqëria aktualisht është duke vlerësuar ndikimin e ndryshimeve në pasqyrat e saj financiare.

Ndryshime në SNK 8: Përkufizimi i Vlerësimeve Kontabël (publikuar më 12 shkurt 2021 dhe në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2023). Amendamenti i SNK 8 sqaroi se si shoqëritë duhet të dallojnë ndryshimet në politikat kontabël nga ndryshimet në vlerësimet kontabël. Shoqëria aktualisht është duke vlerësuar ndikimin e ndryshimeve në pasqyrat e saj financiare.

Ndryshimet në SNK 1 dhe Deklarata e praktikës SNRF 2: Dhënia e informacioneve shpjeguese të politikave kontabël (publikuar më 12 shkurt 2021 dhe efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2023). SNK 1 u ndryshua për t'u kërkuar shoqërive që të shpalosin informacionin material të politikave kontabël në vend të politikave të tyre të rëndësishme kontabël. Amendamenti jep përkufizimin e informacionit të politikës kontabël materiale. Amendamenti gjithashtu sqaroi se informacioni i politikave kontabël pritet të jetë material nëse, pa të, përdoruesit e pasqyrave financiare nuk do të ishin në gjendje të kuptonin informacione të tjera materiale në pasqyrat financiare. Amendamenti dha shembuj ilustrues të informacionit të politikës kontabël që ka të ngjarë të konsiderohet material për pasqyrat financiare të njësive ekonomike. Më tej, ndryshimi i SNK 1 sqaroi se informacioni jomaterial i politikës kontabël nuk duhet të jepet informacion shpjegues. Megjithatë, nëse

5. Interpretime të reja të kontabilitetit (vazhdim)

zbulohet, nuk duhet të errësojë informacionin material të politikës kontabël. Për të mbështetur këtë amendament, Deklarata e praktikës 2 e SNRF-së, 'Bërja e gjykimeve të materialitetit' u amendua gjithashtu për të dhënë udhëzime se si të zbatohet koncepti i materialitetit në dhënien e informacioneve shpjeguese të politikave kontabël. Shoqëria aktualisht është duke vlerësuar ndikimin e ndryshimeve në pasqyrat e saj financiare.

5.1. Implementimi i SNRF 17

Fusha e veprimit. SNRF 17 zbatohet për kontratat e mëposhtme: (a) kontratat e sigurimit të lëshuara nga Shoqëria, (b) kontratat e risigurimit të mbajtura nga shoqëria. SNRF 17 në përgjithësi zbatohet për të gjithë grupin e të drejtave dhe detyrimeve të krijuara nga një kontratë sigurimi. Flukset monetare të krijuara nga të drejta dhe detyrime të tilla normalisht duhet të përfshihen në matjen e aktiveve dhe detyrimeve që lidhen me një kontratë sigurimi. Megjithatë, një kontratë sigurimi mund të përmbajë gjithashtu përbërës të cilët janë të përjashtuar nga objekti i SNRF 17 dhe duhet të trajtohen sipas standardeve të ndryshme, duke iu nënshtruar kriterëve specifike: (a) derivativët e përfshirë, (b) komponentët e investimit dhe (c) premtimet për të transferimi të një mbajtësi i policës mallra ose shërbime të ndryshme nga shërbimet e kontratës së sigurimit. Asnjë prej këtyre komponentëve nuk është i pranishëm në kontratat e sigurimit të Shoqërisë.

Niveli i agregimit. SNRF 17 kërkon identifikimin e portofolit të kontratave të sigurimit. Një portofol kontratash sigurimi përkufizohet si kontrata sigurimi që janë subjekt i rreziqeve të ngjashme dhe menaxhohen së bashku. Portofolet duhet të ndahen më tej në grupe të kontratave të sigurimit të bazuara në Qiraabilitet, të cilat janë, në njohjen fillestare: (a) të rënda, nëse ka, (b) fitimprurëse, pa asnjë mundësi të konsiderueshme për t'u bërë më pas të rënda, nëse ka, dhe (c) të mbetura kontratat, nëse ka. SNRF 17 ndalon përfshirjen e kontratave të lëshuara më shumë se një vit larg njëri-tjetrit në të njëjtin grup, një kërkesë që zakonisht quhet kërkesë e grupit vjetor. Kjo kërkesë nuk rezultoi në ndryshime për shoqërinë.

Kufizimet e kontratës. Koncepti i kufirit të kontratës përdoret për të përcaktuar se cilat flukse monetare duhet të merren parasysh në matjen e një kontrate sigurimi. Flukset monetare që nuk janë brenda kufijve të një kontrate sigurimi lidhen me kontratat e ardhshme të sigurimit. Shoqëria në përgjithësi përcakton kufirin e kontratës duke iu referuar aftësisë së saj për të rivlerësuar kontratën e sigurimit në tërësi. Modelet e kontratave të sigurimit të Shoqërisë nuk ndikohen nga kufiri i kontratës.

Flukset e pritshme të parasë në të ardhmen. Të përfshira në matjen e çdo grupi kontratash brenda objektit të SNRF 17 janë të gjitha flukset monetare të ardhshme brenda kufirit të secilit grup kontratash. Vlerësimet e këtyre flukseve monetare të ardhshme bazohen në flukset monetare të ardhshme të pritshme të ponderuara me probabilitet. Shoqëria vlerëson se cilat flukse monetare priten dhe probabilitetin që ato të ndodhin në datën e matjes. Në bërjen e këtyre pritshmërive, Shoqëria përdor informacion në lidhje me ngjarjet e kaluara, kushtet aktuale dhe parashikimet e kushteve të së ardhmes. Vlerësimi i Grupit për flukset monetare të ardhshme është mesatarja e një sërë skenarësh që pasqyrojnë gamën e plotë të rezultateve të mundshme. Çdo skenar specifikon shumën, kohën dhe probabilitetin e flukseve monetare. Mesatarja e ponderuar me probabilitetin e flukseve monetare të ardhshme llogaritet duke përdorur një skenar përcaktues që përfaqëson mesataren e ponderuar me probabilitet të një sërë skenarësh.

Kur vlerësimet e flukseve monetare të lidhura me shpenzimet përcaktohen në nivel portofoli ose më të lartë, ato shpërndahen në grupe kontratash mbi një bazë sistematike, siç është metoda e kostos së bazuar në aktivitet. Shoqëria ka përcaktuar se kjo metodë rezultoi në një shpërndarje sistematike dhe racionale. Metoda të ngjashme aplikohen vazhdimisht për shpërndarjen e shpenzimeve të një natyre të ngjashme. Shpenzimet e natyrës së mirëmbajtjes së politikës administrative ndahen në grupe kontratash bazuar në numrin e kontratave në fuqi brenda grupeve.

Normat e skontimit. Vlerësimet e flukseve monetare të ardhshme duhet të rregullohen për të pasqyruar vlerën në kohë të parasë dhe rreziqet financiare që lidhen me flukset e ardhshme të parasë, të tilla si rreziku i monedhës dhe likuiditetit të lidhur me ato flukse monetare, në masën që rreziqet financiare nuk janë përfshirë në vlerësimet e flukseve monetare. Normat e skontimit duhet: (a) të pasqyrojnë vlerën në kohë të parasë, karakteristikat e flukseve monetare dhe karakteristikat e likuiditetit të kontratave të sigurimit, (b) të jenë në përputhje me çmimet aktuale të tregut të vëzhgueshëm për instrumentet financiare me flukse monetare, karakteristikat e të cilave janë të qëndrueshme me ato të kontratave të sigurimit, për shembull, për sa i përket

5. Interpretime të reja të kontabilitetit (vazhdim)

kohës, monedhës dhe likuiditetit, dhe (c) përjashton efektin e faktorëve që ndikojnë në çmimet e tilla të vëzhgueshme të tregut, por që nuk ndikojnë në flukset monetare të ardhshme të kontratave të sigurimit. Shoqëria do të zbatojë një qasje nga lart-poshtë për të përcaktuar normat e zbatueshme të skontimit duke krijuar një portofol referimi të aktiveve për çdo grup kontratash sigurimi. Kurbat e yield-eve që pasqyrojnë normat aktuale të kthimit të tregut për portofolet e tilla referenciale do të rregullohen më tej për të pasqyruar diferencat midis karakteristikave të portofolit të referencës dhe grupeve të kontratave të sigurimit që maten.

Megjithatë, duhet të theksohet se flukset e ardhshme të parasë dhe normat e skontimit nuk kanë një ndikim material në kontratat e sigurimit të Shoqërisë duke qenë se ato janë kryesisht afatshkurtra (rreth 1 vit).

Rregullimi i rrezikut për rrezikun jofinanciar. Rregullimi i rrezikut për rrezikun jofinanciar përfshihet në flukset e pritshme të mjeteve monetare për të përfaqësuar kompensimin e kërkuar për bartjen e rrezikut jofinanciar që rrjedh nga pasiguria në flukset monetare të ardhshme. Sipas kërkesave të SNRF 17, rregullimi i rrezikut për rrezikun jofinanciar përfshin: (a) shkallën e përfitimit të diversifikimit që përfshin njësia ekonomike kur përcakton kompensimin që kërkon për të përballuar atë rrezik, dhe (b) si rezultate të favorshme ashtu edhe të pafavorshme në një mënyrë që pasqyron shkallën e njësisë ekonomike të neverisë ndaj rrezikut.

Marzhi i shërbimit kontraktual. Marzhi i shërbimit kontraktual (MSHK) është një përbërës i vlerës kontabël të aktivitetit ose pasivitetit për një grup kontratash sigurimi që përfaqëson fitimin e pafituar që njësia ekonomike do të njohë ndërsa ofron shërbime të kontratës së sigurimit sipas kontratave të sigurimit në grup. Kështu, modeli i njohjes CSM do të përcaktohet bazuar në njësitë e mbulimit, duke reflektuar modelin sipas të cilit përfitimi i shërbimit të kontratës së sigurimit transferohet te mbajtësi i policës së kontratave të sigurimit. Shërbimet e kontratës së sigurimit janë shërbimet që Grupi i ofron një mbajtësi të policës së një kontrate sigurimi dhe përfshijnë: (a) mbulimin për një ngjarje sigurimi (mbulim sigurimi), (b) gjenerimin e një kthimi investimi (shërbimet e kthimit të investimit) për sigurimin kontratat pa veçori të pjesëmarrjes direkte dhe (c) administrimi i zërave bazë në emër të mbajtësit të policës (shërbimet e lidhura me investimet) për kontratat e sigurimit me tipare të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë.

Qasjet e matjes. SNRF 17 lejon zbatimin e metodave të mëposhtme të matjes për kontratat e sigurimit të lëshuara dhe kontratat e risigurimit të mbajtura: (a) modeli i përgjithshëm, (b) metoda e shpërndarjes së primeve dhe (c) metoda e tarifës së ndryshueshme.

Modeli i përgjithshëm. Kjo qasje zbatohet për të gjitha kontratat e sigurimit, përveç rasteve kur ato kanë karakteristika të drejtpërdrejta të pjesëmarrjes ose nëse kontrata është e pranueshme dhe subjekti zgjedh të aplikojë, metodën e ndarjes së primeve.

Qasja e ndarjes së primit. Kjo qasje është një thjeshtësim opsional i matjes së detyrimit për mbulimin e mbetur, për kontratat e sigurimit me mbulim afatshkurtër. Një grup kontratash sigurimi është i përshtatshëm për metodën e ndarjes së primit nëse, në fillim: (a) çdo kontratë në grup ka një periudhë mbulimi (d.m.th., periudhën në të cilën njësia ekonomike ofron shërbimet e kontratës së sigurimit) prej një viti ose më pak; ose (b) matja e detyrimit për mbulimin e mbetur për grupin që përdor metodën e shpërndarjes së primit pritet në mënyrë të arsyeshme të prodhojë një matje që nuk është materialisht e ndryshme nga përdorimi i modelit të përgjithshëm ose metodës së tarifës së ndryshueshme.

Qasja e tarifës së ndryshueshme. Kjo qasje zbatohet për kontratat e sigurimit me veçori të pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë. Kontrata të tilla janë kryesisht kontrata shërbimi të lidhura me investimet, sipas të cilave një njësi ekonomike premtun një kthim investimi bazuar në zërat bazë. Kjo qasje nuk mund të përdoret për matjen e kontratave të risigurimit të lëshuara ose të mbajtura.

Të ardhurat dhe shpenzimet e financimit të sigurimeve. Të ardhurat ose shpenzimet nga financat e sigurimeve pasqyrojnë ndryshimet në vlerën kontabël të grupit të kontratave të sigurimit që lidhen me rreziqet financiare. Ato përfshijnë efektin e vlerës në kohë të parasë (d.m.th., grumbullimin e interesit në të gjitha flukset monetare të përmbushjes, rregullimin e rrezikut për rrezikun jofinanciar dhe marzhin e shërbimit kontraktual) si dhe efektin e rrezikut financiar dhe ndryshimeve në rreziqet financiare. SNRF 17 lejon, si një politikë kontabël, të ndahen të ardhurat ose shpenzimet nga financat e sigurimeve për periudhën ndërmjet fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse.

Kontratat e risigurimit të mbajtura. SNRF 17 lejon opsione në paraqitjen e të ardhurave ose shpenzimeve nga kontratat e risigurimit të mbajtura, përveç të ardhurave ose shpenzimeve nga financat e sigurimit. Grupi zgjedh të paraqesë një shumë të vetme neto në shpenzimet neto nga kontratat e risigurimit të mbajtura.

SNRF 17 Tranzicioni. Miratimi i SNRF 17 do të ndikojë ndjeshëm në proceset dhe procedurat e raportimit financiar të Shoqërisë, pasi zbatimi i parimeve thelbësore të përshkruara më sipër do të kërkojë mbledhjen dhe përpunimin e informacionit shtesë, si dhe gjykime të rëndësishme shtesë që do të bëhen nga drejtimi. Për të siguruar miratimin e qetë dhe në kohë të SNRF 17, shoqëria mëmë nisi një projekt të

Signal Uniqa Group Austria SH.A.**Shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare individuale – 31 Dhjetor 2022***(Shumat janë në mijë lekë, përveçse kur specifikohet ndryshe)***5. Interpretime të reja të kontabilitetit (vazhdim)**

veçantë zbatimi. Ekipi i projektit përbëhet nga anëtarë të ekipit të kontabilitetit, IT, nënshkrimin dhe produktin dhe raporton drejtpërdrejt te CFO i Grupit. Bordi i Drejtorëve kryen mbikëqyrje të përgjithshme mbi zbatimin e projektit. Pas kalimit në SNRF 17, Shoqëria do të përdorë metodat e mëposhtme të matjes, në varësi të llojit të kontratës:

	Klasifikimi i produktit	Modeli i matjes
Kontratat e lëshuara		
Sigurimi i automobilitave	Kontratë sigurimi	Qasja e ndarjes së primit
Sigurime të tjera të pronës	Kontratë sigurimi	Qasja e ndarjes së primit
Kontratat e mbajtura të risigurimit		
Detyrimi i automjeteve për palët e treta - tejkalimi i risigurimit të humbjeve	Kontratë e mbajtur e risigurimit	Qasja e ndarjes së primit
Risigurimi i katastrofave të pronave	Kontratë e mbajtur e risigurimit	Qasja e ndarjes së primit

Shoqëria dhe Grupi i saj vazhdojnë projektin për të zbatuar SNRF 17 dhe SNRF 9 nga 1 janari 2023.

Ndikimi i vlerësuar i zbatimit fillestar të SNRF 17 dhe SNRF 9. Si pjesë e projektit të zbatimit, Shoqëria dhe Grupi i saj finalizuan bilancin e riparaqitur fletë më 1 janar 2023, e cila është një datë kalimi SNRF 17 dhe SNRF 9. Këto shuma nuk janë audituar.

në mijë ALL	1 Janar 2023	1 janar 2023, siç është riformuluar pas miratimit të SNRF 17 dhe SNRF 9 të pa audituara
AKTIVE		
Mjete monetare dhe ekuivalente të tyre	84,254	84,254
Aktivitet e investuara		
• <i>Investimet me KA</i>	5,288,919	5,379,280
• <i>Me vlerën e drejtë (e mbajtur për tregtim)</i>	32,518	32,622
Të arkëtueshmet nga kontratat e sigurimit	421,880	-
Shpenzime të shtyra të marrjes në sigurim	449,517	-
Aktivi i kontratës së risigurimit	832,265	768,161
Investimet në filialet	2,340,344	2,913,675
Aktivitet e tatimit mbi të ardhurat e shtyra	-	19,362
Aktivitet afatgjata materiale	979,091	814,368
Aktivitet me të drejtë përdorimi	-	153,311
Aktive të tjera	229,959	169,974
TOTALI I AKTIVEVE	10,658,747	10,335,007
DETYRIMET		
Detyrimet e kontratës së sigurimit		
• <i>Kontratat e pasurisë</i>	5,426,882	4,438,834
Detyrimet e kontratës së risigurimit	-	16,165
Tatim fitimi i pagueshëm	25,309	25,309
Detyrimet e qirasë	164,923	164,923
Detyrimi i shtyrë i tatim fitimit	-	88,420
Detyrime të tjera financiare	608,655	417,252
TOTALI I DETYRIMEVE	6,225,769	5,150,903
KAPITALI		
Kapitali aksionar	2,232,909	2,232,909
Fitimet e mbajtura	1,939,573	2,118,243
Rezerva të tjera	260,496	832,952
TOTALI I KAPITALIT	4,432,978	5,184,104
TOTALI I DETYRIMEVE DHE KAPITALIT	10,658,747	10,335,007

5. Interpretime të reja të kontabilitetit (vazhdim)

Në fazën aktuale të implementimit, Shoqëria nuk mund të jepte ndonjë efekt të mëtejshëm të njohur ose të arsyeshëm të vlerësimit të efekteve të miratimit të SNRF 17 dhe SNRF 9 për vitin 2022 dhe deri më 31 dhjetor 2022, sepse llogaritjet përkatëse nuk janë finalizuar ende nga Grupi.

6. Administrimi i rrezikut të sigurimit

Shoqëria pranon rrezikun e sigurimit nëpërmjet kontratave të sigurimit që lidh, ku merr përsipër rrezikun e humbjes nga individë ose organizata që janë drejtpërdrejt subjekt i humbjes bazë. Shoqëria është e ekspozuar ndaj pasigurisë rreth kohës, shpeshësisë dhe ashpërsisë së dëmeve sipas këtyre kontratave. Rreziku i sigurimit lidhet me pasigurinë e biznesit të sigurimit. Komponentët më të rëndësishëm të rrezikut të sigurimit janë rreziku i primit dhe rreziku i rezervës. Këto kanë të bëjnë me përshtatshmërinë e niveleve të normës së primit të sigurimit dhe mjaftueshmërinë e provizioneve në lidhje me detyrimet e sigurimit dhe bazën e kapitalit. Rreziku i primit është i pranishëm kur policat lëshohet përpara se të ndodhë ndonjë ngjarje e siguar. Rreziku është që shpenzimet dhe humbjet e shkaktuara të jenë më të larta se primi i marrë. Rreziku i rezervës përfaqëson rrezikun që niveli absolut i provigjoneve teknike të mos vlerësohet ose që dëmet aktuale të luhaten rreth vlerës mesatare statistikore.

Administrimi i rreziqeve

Shoqëria menaxhon rrezikun e saj nëpërmjet strategjisë së saj të marrjes në sigurim dhe risigurimit brenda një kuadri të përgjithshëm të administrimit të rrezikut. Çmimi bazohet në supozime që marrin parasysh tendencat dhe përvojën e kaluar. Ekspozimet menaxhohen duke pasur kufizime dhe kritere të dokumentuara të nënshkrimit.

Risigurimi blihet për të zbutur efektin e humbjes së mundshme të Shoqërisë nga ngjarje individuale të mëdha ose katastrofike dhe për të siguruar akses ndaj rreziqeve të specializuara dhe për të ndihmuar në administrimin e kapitalit. Policat e risigurimit shkruhen me risiguresit e aprovuar ose mbi bazën e traktatit të kuotës ose mbi bazën e humbjes. Kapitali rregullator gjithashtu menaxhohet (megjithëse jo ekskluzivisht) duke iu referuar rrezikut të sigurimit ndaj të cilit është e ekspozuar Shoqëria.

Shoqëria regjistron rreziqet e pronës, detyrimeve dhe motorike kryesisht për një kohëzgjatje dymbëdhjetë mujore. Rreziqet më të rëndësishme lindin nga fatkeqësitë natyrore, ndryshimet klimatike dhe katastrofa të tjera (p.sh., ngjarje me ashpërsi të lartë, me frekuencë të ulët). Një përqendrim rreziku mund të lindë gjithashtu nga një kontratë e vetme sigurimi e lëshuar për një lloj të caktuar demografik të policës, brenda një vendndodhjeje gjeografike ose për lloje të biznesit tregtar.

Përqendrimi i provizioneve të dëmeve sipas grupeve të kontratave të sigurimit është përmbledhur më poshtë duke iu referuar detyrimeve të sigurimit:

Linja e biznesit	2022			2021		
	Bruto	Risigurim	Neto	Bruto	Risigurim	Neto
Mjete motorike	2,191,387	(200,588)	1,990,799	2,194,115	(225,422)	1,968,693
Prona	682,652	(431,895)	250,757	628,430	(426,269)	202,161
Shëndeti dhe aksidentet	55,154	(399)	54,755	56,277	-	56,277
	2,929,194	(632,882)	2,296,311	2,878,822	(651,691)	2,227,131

Përqendrimi i rezervave të primeve të pafituara sipas llojit të kontratës është përmbledhur më poshtë duke iu referuar detyrimeve të sigurimit. Risigurimi i portofolit për MTPL-në mbulon një periudhë nga 1 janari deri më 31 dhjetor dhe është mbi bazën e humbjes, pra është zero në tabelën e mëposhtme.

Linja e biznesit	2022			2021		
	Bruto	Risigurim	Neto	Bruto	Risigurim	Neto
Mjete motorike	1,491,232	-	1,491,232	1,373,336	-	1,373,336

Sigal Uniqa Group Austria SH.A.**Shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare individuale – 31 Dhjetor 2022***(Shumat janë në mijë lekë, përveçse kur specifikohet ndryshe)*

Prona	226,236	(179,056)	47,181	765,712	(240,904)	524,808
Shëndeti dhe aksidentet	780,220	(20,327)	759,893	188,120	(1,354)	186,766
	2,497,688	(199,383)	2,298,306	2,327,168	(242,258)	2,084,910

6. Administrimi i rezikut të sigurimit (vazhdim)

Dëmet aktuale në krahasim me vlerësimet

Provizioni për koston përfundimtare të pritshme të shlyerjes së të gjitha dëmeve të shkaktuara në lidhje me ngjarjet deri në atë datë, pavarësisht nëse janë raportuar apo jo, së bashku me shpenzimet e trajtimit të dëmeve, minus shumat e paguara tashmë bëhen në datën e raportimit.

Detyrimi për dëmet e raportuara (RBNS) vlerësohet në një bazë të veçantë rast pas rasti duke marrë parasysh rrethanat e dëmit, informacionin e disponueshëm nga rregulluesit e humbjeve dhe dëshminë historike të madhësisë së dëmeve të ngjashme. Rezervat e rasteve rishikohen rregullisht dhe përditësohen kur dhe kur dalin informacione të reja.

Vlerësimi i dëmeve të shkaktuara por të pa raportuara (IBNR) në përgjithësi i nënshtrohet një shkalle më të madhe pasigurie sesa dëmet e raportuara. Aktuarët e shoqërisë vlerësojnë kryesisht provizionet e IBNR duke përdorur teknika statistikore që ekstrapolojnë të dhënat historike në mënyrë që të vlerësojnë koston përfundimtare të dëmeve.

Në masën që këto metoda përdorin informacionin historik të zhvillimit të dëmeve, ato supozojnë se modeli historik i zhvillimit të dëmeve do të ndodhë përsëri në të ardhmen. Ka arsye pse mund të mos jetë kështu, të cilat, për aq sa mund të identifikohen, janë lejuar duke modifikuar metoda.

Arsyet e tilla përfshijnë:

- tendencat ekonomike, ligjore, politike dhe sociale (p.sh., duke rezultuar në nivele të ndryshme inflacioni nga sa pritej);
- ndryshimet në përzjerjen e kontratave të sigurimit të krijuara.
- luhatjet e rastësishme, duke përfshirë ndikimin e humbjeve të mëdha.

Provizionet IBNR fillimisht vlerësohen në një nivel bruto dhe kryhet një llogaritje e veçantë për të vlerësuar madhësinë e rikuperimeve nga risigurimi.

Tabela e mëposhtme tregon dëmet aktuale të shkaktuara krahasuar me vlerësimet e mëparshme për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2022 dhe 2021. Ato nuk përfshijnë koston e trajtimit të dëmeve dhe si rrjedhojë diferencën me Shënimin 18.

Sigal Uniq Group Austria SH.A.**Shënime shpjeguese të pasqyrave financiare individuale – 31 Dhjetor 2022***(Shumat janë në mijë lekë, përveçse kur specifikohet ndryshe)***6. Administrimi i rrezikut të sigurimit (vazhdim)**

	2022	2021	2020	2019	2018	2017
RBNS						
Vlerësimet fillestare për dëmet	1,790,796	1,956,213	2,635,617	1,562,151	1,480,768	1,225,311
Dëmet e periudhave të mëparshme të paguara gjatë vitit	(627,182)	(771,530)	(913,512)	(879,443)	(447,728)	(576,466)
Vlerësimet në fund për dëme të periudhave të mëparshme	(1,102,094)	(1,148,024)	(1,531,464)	(897,123)	(1,118,493)	(646,553)
Shmangia në ALL '000	61,520	36,659	190,641	(214,415)	(85,453)	2,292
Shmangia në %	3.44%	1.87%	7.23%	-13.73%	-5.77%	0.19%
IBNR						
Vlerësimet fillestare për dëmet	1,057,244	928,991	1,080,914	689,691	650,389	660,295
Dëmet e shkaktuara të periudhave të mëparshme të raportuara gjatë vitit	(556,168)	(360,466)	(440,586)	(409,646)	(150,796)	(164,260)
Vlerësimet në fund për dëmet e shkaktuara por të pa raportuara në periudhat e mëparshme	(660,237)	(781,449)	(570,042)	(396,919)	(514,180)	(399,246)
Shmangia në ALL '000	(159,161)	(212,924)	70,286	(116,874)	(14,587)	96,789
Shmangia në %	-15.05%	-22.92%	6.50%	-16.95%	-2.24%	14.66%

Sigal Uniqa Group Austria SH.A.**Shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare individuale – 31 Dhjetor 2022***(Shumat janë në mijë lekë, përveçse kur specifikohet ndryshe)***6. Administrimi i rezikut të sigurimit (vazhdim)**

	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Detyrimet e kontratës së sigurimit – dëmet						
Vlerësimet fillestare për dëmet	2,848,040	2,885,204	3,716,530	2,251,842	2,131,157	1,885,606
Të paguara dhe të raportuara gjatë periudhës	(1,183,351)	(1,131,996)	(1,354,098)	(1,289,089)	(598,524)	(740,726)
Vlerësimet në fund për dëmet	(1,762,330)	(1,929,473)	(2,101,506)	(1,294,042)	(1,632,673)	(1,045,799)
Shmangia në ALL '000	(97,641)	(176,265)	260,926	(331,289)	(100,040)	99,081
Shmangia në %	-3.43%	-6.11%	7.02%	-14.71%	-4.69%	5.25%

Drejtimi rishikon vlerësimet dhe supozimet e dëmeve bazuar në zhvillimin aktual të dëmeve dhe bën rregullimet e duhura për metodologjitë e dëmeve.

Tabela e mëposhtme tregon zhvillimin gradual të vlerësimit të humbjes përfundimtare sipas dëmeve të shkaktuara vitin. Vlerësimi ndryshoi në periudha individuale në varësi të dëmeve aktuale të paguara. Krahasimi i vlerësimit statistikor të provizioneve të mjaftueshme me shumën bruto të provigjoneve sugjeron nivele të mjaftueshme të provizioneve për dëme duke përfshirë dëmet e shkaktuara por jo të raportuara.

Sigal Uniqa Group Austria SH.A.
Shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare individuale – 31 Dhjetor 2022
(Shumat janë në mijë lekë, përveçse kur specifikohet ndryshe)

6. Administrimi i rrezikut të sigurimit (vazhdim)

Periudha e kontabilizimit	2015 dhe më herët	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Totali
Vlerësimi i kostos së dëmeve përfundimtare									
Në fund të vitit	41,730,776	308,231	307,947	310,168	310,340	310,400	310,400	310,400	43,898,662
Një vit më vonë	10,284,035	402,970	402,226	399,829	399,741	396,030	396,030	0	0
Dy vite më vonë	11,647,478	480,642	479,606	478,316	476,655	477,861	0	0	0
Tre vite më vonë	12,630,677	521,476	520,488	520,453	521,004	0	0	0	0
Katër vite më vonë	15,501,535	713,993	709,593	709,693	0	0	0	0	0
Pesë vite më vonë	16,119,831	760,099	760,093	0	0	0	0	0	0
Gjashtë vite më vonë	17,331,709	1,069,513	0	0	0	0	0	0	0
Shtatë vite më vonë	18,127,296	0	0	0	0	0	0	0	0
Vlerësimi aktual i kostove kumulative të dëmeve	18,127,296	1,069,513	760,093	709,693	521,004	477,861	396,030	310,400	22,371,889
Pagesat kumulative të dëmeve	8,676,672	1,479,385	1,725,471	1,433,653	2,678,278	971,082	1,534,603	978,654	19,477,797
Detyrimet e njohura	9,450,624	(409,872)	(965,378)	(723,960)	(2,157,274)	(493,221)	(1,138,572)	(668,254)	2,894,092

6. Administrimi i rrezikut të sigurimit (vazhdim)

Supozimet që kanë efektin më të madh në matjen e detyrimeve të kontratës së sigurimit janë si më poshtë:

Raporti i dëmeve të pritshme. Raporti i dëmeve të pritshme përfaqëson raportin e dëmeve të paguara dhe dëmeve të pritshme të shkaktuara me primet e fituara duke përjashtuar pjesën e risiguruesit në primet e fituara dhe dëmet e paguara dhe të pritshme (ndryshimet në IBNR dhe RBNS). Supozimet në lidhje me raportet e dëmeve të pritshme për vitin e fundit të aksidentit, për klasë të biznesit, kanë ndikimin më të madh në nivelin e provizioneve.

Faktorët pasues. Për biznesin me cikël të gjatë kohor, niveli i provizionit ndikohet ndjeshëm nga vlerësimi i zhvillimit të dëmeve nga viti i fundit i zhvillimit për të cilin të dhënat historike janë të disponueshme për shlyerjen përfundimtare. Këta faktorë pasues vlerësohen me kujdes bazuar në përvojën e kaluar.

Skontimet. Provizionet për dëmet jo-jetë nuk skontohen.

Procedimi i dëmeve. Dëmet e shkaktuara nga Shoqëria kanë përgjithësisht një periudhë të shkurtër përpunimi dhe zakonisht mbyllen me një vit. Dëmet për kartonin jeshil prirën të kenë një periudhë më të gjatë shlyerjeje, por jo dukshëm më të gjatë se një vit. Në përvojën e Shoqërisë, zhvillimi i dëmeve nuk ndryshon materialisht nga vlerësimet fillestare.

Supozimet dhe ndjeshmëritë. Rreziqet që lidhen me kontratat e sigurimit të jo-jetës janë komplekse dhe i nënshtrohen një sërë variablash që ndërllojnë analizën sasiore të ndjeshmërisë. Shoqëria përdor teknika statistikore dhe aktuariale duke përfshirë tregues të tillë si raporti i humbjeve të pritshme.

Marrëveshjet e risigurimit të Shoqërisë përfshijnë pjesën e kuotës, tejkalimin e humbjeve ose mbulimin e katastrofës. Efekti i një marrëveshjeje të tillë risigurimi kufizon humbjet neto të sigurimit ose mbajtjen e Shoqërisë në 250 – 500 Euro në çdo vit të caktuar, për çdo linjë biznesi MTPL, Pronë dhe Pasuri. Linjat e tjera të biznesit kanë ekspozime më të ulëta. Përveç programit të përgjithshëm të risigurimit të Shoqërisë, klientët lejohen të blejnë mbrojtje shtesë risigurimi, i ashtuquajtur risigurim fakultativ.

Shoqëria konsideron se detyrimi për dëmet nga sigurimet jo-jetë të njohura në pasqyrën e veçantë të pozicionit financiar është adekuat. Megjithatë, përvoja aktuale do të ndryshojë nga rezultati i pritur.

Një përmbledhje e humbjes së dëmeve dhe raportit të kombinuar për vitin 2022 dhe 2021 është si më poshtë:

	2022	2021
Raporti i dëmeve	-29%	-35%
Raporti i shpenzimit	-43%	-43%
Raporti i kombinuar	-72%	-78%

Rezultatet e analizës së ndjeshmërisë që tregojnë ndikimin në fitim për vitin janë paraqitur më poshtë. Për një ndjeshmëri të tillë, ndikimi i një ndryshimi në një faktor të vetëm tregohet, me supozime të tjera të pandryshuara.

	Impakti	2022	Impakti	2021
Raporti i dëmeve				
10% rritje	Humbje	(146,264)	Humbje	(153,692)
10% rënie	Fitim	146,264	Fitim	153,692
Raporti i shpenzimit				
10% rritje	Humbje	(216,074)	Humbje	(188,842)
10% rënie	Fitim	216,074	Fitim	188,842
Raporti i kombinuar				
10% rritje	Humbje	(362,338)	Humbje	(342,534)
10% rënie	Fitim	362,338	Fitim	342,534

7. Administrimi i rrezikut financiar

Funksioni i administrimit të rrezikut brenda Shoqërisë kryhet në lidhje me rreziqet financiare, rreziqet operacionale dhe rreziqet ligjore. Rreziku financiar përfshin rrezikun e tregut (duke përfshirë rrezikun e monedhës, rrezikun e normës së interesit dhe rrezikun tjetër të çmimit), rrezikun e kredisë dhe rrezikun e likuiditetit. Objektivat kryesore të funksionit të administrimit të rrezikut financiar janë vendosja e kufijve të rrezikut dhe më pas sigurimi që ekspozimi ndaj rreziqeve të qëndrojë brenda këtyre kufijve. Funksionet e administrimit të rrezikut operacional dhe ligjor synojnë të sigurojnë funksionimin e duhur të politikave dhe procedurave të brendshme, në mënyrë që të minimizohen rreziqet operacionale dhe ligjore. Shoqëria nuk përdor instrumente financiare derivative për të mbrojtur këto ekspozime ndaj rreziqeve.

Rreziku i tregut

Rreziku i tregut përfshin tre lloje të rrezikut:

- Rreziku i monedhës – rreziku që vlera e një instrumenti financiar do të luhetet për shkak të ndryshimeve në kursin e këmbimit valutor.
- Rreziku i normës së interesit të vlerës së drejtë – rreziku që vlera e një instrumenti financiar do të luhetet për shkak të ndryshimeve në normat e interesit të tregut.
- Rreziku i çmimit – rreziku që vlera e një instrumenti financiar do të luhetet si rezultat i ndryshimeve në çmimet e tregut, pavarësisht nëse këto ndryshime shkaktohen nga faktorë specifikë për instrumentin individual ose emetuesin e tij ose faktorë që ndikojnë në të gjitha instrumentet e tregtuara në treg.

Rreziku i tregut mishëron jo vetëm potencialin për humbje, por edhe potencialin për fitim. Drejtimi vendos kufij mbi vlerën e rrezikut që mund të pranohet, i cili monitorohet çdo ditë. Megjithatë, përdorimi i kësaj qasjeje nuk parandalon humbjet jashtë këtyre kufijve në rast të lëvizjeve më të rëndësishme të tregut.

Ndjeshmëritë ndaj rreziqeve të tregut të përfshira më poshtë bazohen në një ndryshim në një faktor duke i mbajtur të gjithë faktorët e tjerë konstant. Në praktikë kjo nuk ka gjasa të ndodhë dhe ndryshimet në disa nga faktorët mund të lidhen - për shembull, ndryshimet në normat e interesit dhe ndryshimet në normat e valutës së huaj.

Rreziku i monedhës

Shoqëria kryen transaksione në valutë vendase dhe të huaja; si rrjedhim lindin ekspozime ndaj luhatjeve të kursit të këmbimit. Për shkak të kësaj, luhatjet e këmbimit valutor mund të ndikojnë në nivelin e kapitalit aksioner si rezultat i përthimeve në monedhën vendase. Normat zyrtare të publikuara të Bankës së Shqipërisë (lekë ndaj njësisë valutore) për monedhat kryesore ishin si më poshtë:

	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021
USD	107.05	106.54
CHF	116.13	116.82
EUR	114.23	120.76

Shoqëria siguron politika në ALL, EUR ose USD. Ajo lidh marrëveshje risigurimi kryesisht në euro dhe blen mallra dhe shërbime si në EUR ashtu edhe në ALL dhe ndonjëherë në USD. Sigurimet dhe dëmet dhe rezervat kryhen kryesisht në monedhën që polica është nënshkruar. Prandaj, shoqëria është e ekspozuar ndaj rrezikut të monedhës.

Rreziku i monedhës menaxhohet duke përdorur parimet e përputhjes së aktiveve/detyrimeve. Politikat dhe proceset e Shoqërisë fokusohen në zbutjen e rrezikut valutor duke balancuar sasinë e parave të gatshme të përdorura në çdo monedhë, kryesisht duke investuar në depozita me afat për të përshtatur detyrimet që rezultojnë në monedhën përkatëse.

Sigal Uniqa Group Austria SH.A.**Shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare individuale – 31 Dhjetor 2022***(Shumat janë në mijë lekë, përveçse kur specifikohet ndryshe)***7. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)**

Aktivet dhe detyrimet financiare të shoqërisë në valutë të huaj më 31 Dhjetor 2022 janë si më poshtë:

Në ALL '000	ALL	EUR	USD	CHF	Totali
Aktivet					
Mjete monetare dhe ekuivalentë të tyre	44,305	34,514	5,403	32	84,254
Depozita me afat me bankat	1,051,392	3,796,695	440,832	-	5,288,919
Llogari të arkëtueshme nga sigurimi	146,309	250,347	25,224	-	421,880
Aktive të lidhura me risigurimin	155,952	642,284	34,029	-	832,265
Investime në filiale	-	117,294	-	-	117,294
Aktive të tjera	9,912	14,982	-	-	24,894
Aktivet monetare	1,407,870	4,856,117	505,487	32	6,769,507
Detyrimet e kontratës së sigurimit (përfshirë UPR)	(3,508,849)	(1,854,148)	(63,117)	(768)	(5,426,882)
Detyrimet e qirasë	(164,923)	-	-	-	(164,923)
Detyrime të tjera	(288,851)	(84,627)	(9,335)	-	(382,813)
Detyrimet monetare	(3,962,622)	(1,938,775)	(72,452)	(768)	(5,974,618)
Hendeku i monedhës	(2,554,752)	2,917,342	433,035	(736)	794,889

Aktivet dhe detyrimet financiare të shoqërisë në valutë të huaj më 31 Dhjetor 2021 janë si më poshtë:

Në ALL '000	ALL	EUR	USD	CHF	Totali
Assets					
Aktivet	29,977	35,920	11,706	50	77,652
Mjete monetare dhe ekuivalentë të tyre	713,671	3,431,068	366,817	-	4,511,556
Depozita me afat me bankat	217,763	270,255	41,114	-	529,132
Llogari të arkëtueshme nga sigurimi	108,733	752,698	32,518	-	893,949
Aktive të lidhura me risigurimin	-	123,721	-	-	123,721
Investime në filiale	11,027	25,599	-	-	36,627
Aktive të tjera	1,081,171	4,639,261	452,155	50	6,172,637
Aktivet monetare	(3,222,630)	(1,916,716)	(65,602)	(1,042)	(5,205,990)
Detyrimet e kontratës së sigurimit (përfshirë UPR)	(231,902)	-	-	-	(231,902)
Detyrimet e qirasë	(112,811)	(207,915)	(5,044)	-	(325,769)
Detyrime të tjera	(3,335,440)	(2,124,631)	(70,646)	(1,042)	(5,531,758)
Detyrimet monetare	(2,254,268)	2,514,631	381,508	(992)	640,879

Ndjeshmëria ndaj rrezikut të valutës së huaj

Tabela e mëposhtme detajon ndjeshmërinë e fitimit ose humbjes para tatimit të shoqërisë ndaj rritjes dhe uljes së lekut kundrejt valutave të huaja përkatëse. Një ndryshim i tillë në kurset e këmbimit të huaj përdoret kur raportohet për rrezikun e valutës së huaj brenda personelit drejtues kryesor dhe përfaqëson vlerësimin e drejtimit për ndryshimin e arsyeshëm të mundshëm në kursin e këmbimit të huaj. Për çdo analizë të ndjeshmërisë është treguar ndikimi i ndryshimit në një faktor të vetëm, me supozime të tjera të pandryshuara.

Analiza e ndjeshmërisë për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2022:

	Ndikimi	Shuma
EUR rritet me 10% kundrejt ALL	Fitim	291,734
EUR bie me 10% kundrejt ALL	Humbje	(291,734)
USD rritet me 10% kundrejt ALL	Fitim	43,304
USD bie me 10% kundrejt ALL	Humbje	(43,304)

Sigal Uniqa Group Austria SH.A.**Shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare individuale – 31 Dhjetor 2022***(Shumat janë në mijë lekë, përveçse kur specifikohet ndryshe)***7. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)**

Analiza e ndjeshmërisë për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2021:

	Ndikimi	Shuma
EUR rritet me 10% kundrejt ALL	Fitim	251,463
EUR bie me 10% kundrejt ALL	Humbje	(251,463)
USD rritet me 10% kundrejt ALL	Fitim	38,151
USD bie me 10% kundrejt ALL	Humbje	(38,151)

Rreziku i normës së interesit

Rreziku i normës së interesit përbëhet nga rreziku që vlera e një instrumenti financiar do të luhatet për shkak të ndryshimeve në normat e interesit të tregut dhe rrezikut që maturimet e aktiveve me interes të ndryshojnë nga maturimet e detyrimeve me interes të përdorura për financimin e këtyre aktiveve. Kohëzgjatja për të cilën norma e interesit është fiksuar në një instrument financiar tregon se në çfarë mase ai është i ekspozuar ndaj rrezikut të normës së interesit. Aktivitetet dhe detyrimet financiare të Shoqërisë mbajnë norma interesi të tregut. Normat e interesit janë fikse. Megjithatë, çdo rritje/ulje me 2% e normës së interesit do të rezultonte në një ndikim neto në vlerën e drejtë prej 108,124 mijë lekë (2021: 92,706 mijë lekë).

31 Dhjetor 2022	Deri në 3 muaj	3 – 6 muaj	6 – 12 muaj	Jo të ndjeshme ndaj interesit	Totali
Aktivitet					
Mjete monetare dhe ekuivalentë të tyre	-	-	-	84,254	84,254
Depozita me afat me bankat	1,515,432	2,113,648	1,659,839	-	5,288,919
Letrat me vlerë të kapitalit të matura në VDNFH	-	-	-	32,518	32,518
Llogari të arkëtueshme nga sigurimi	-	-	-	421,880	421,880
Huadhënie ndaj filialeve	-	-	117,294	-	117,294
Aktive të lidhura me risigurimin	-	-	-	832,265	832,265
Aktive të tjera	-	-	-	24,894	24,894
Aktivitet financiare	1,515,432	2,113,648	1,777,133	1,395,811	6,802,024
Detyrime kontraktuale sigurimi – dëme	-	-	-	(5,426,882)	(5,426,882)
Detyrimet e qirasë	-	-	-	(164,923)	(164,923)
Detyrime të tjera	-	-	-	(382,813)	(382,813)
Detyrimet financiare	-	-	-	(5,974,618)	(5,974,618)
Hendeku i normës së interesit	1,515,432	2,113,648	1,777,133	(4,578,807)	827,406
31 Dhjetor 2021	Deri në 3 muaj	3 – 6 muaj	6 – 12 muaj	Jo të ndjeshme ndaj interesit	Totali
Aktivitet					
Mjete monetare dhe ekuivalentë të tyre	-	-	-	77,652	77,652
Depozita me afat me bankat	1,891,031	1,107,811	1,512,714	-	4,511,556
Llogari të arkëtueshme nga sigurimi	-	-	-	529,132	529,132
Aktive të lidhura me risigurimin	-	-	-	893,949	893,949
Huadhënie ndaj filialeve	-	-	123,721	-	123,721
Aktive të tjera	-	-	-	36,627	36,627
Aktivitet financiare	1,891,031	1,107,811	1,636,435	1,537,360	6,172,637
Detyrime kontraktuale sigurimi – dëme	-	-	-	(5,205,990)	(5,205,990)
Detyrimet e qirasë	-	-	-	(231,902)	(231,902)
Detyrime të tjera	-	-	-	(325,769)	(325,769)
Detyrimet financiare	-	-	-	(5,763,661)	(5,763,661)
Hendeku i normës së interesit	1,891,031	1,107,811	1,636,435	(4,226,301)	408,976

7. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

Rreziku i kredisë

Rreziku i kredisë i referohet rrezikut që njëra palë në një instrument financiar do të shkaktojë humbje financiare për palën tjetër duke dështuar në përmbushjen e një detyrimi. Në rrjedhën normale të biznesit të saj me marrjen e primeve, këto fonde investohen për të paguar për detyrimet e ardhshme të mbajtësit të policës. Shoqëria është e ekspozuar ndaj rrezikut të kredisë për aktivet e saj financiare të mbajtura deri në maturim, depozitat me afat, sigurimet dhe të arkëtueshmet/aktivet.

Shoqëria ka vendosur procedura dhe udhëzime të brendshme ku partnerët e risigurimit duhet të vlerësohen me norma BB- ose më të larta dhe rreziku monitorohet nga personeli i risigurimit. Shoqëria menaxhon ekspozimin e saj ndaj rrezikut të kredisë në baza të rregullta. Ajo monitoron kushtet financiare të palëve të saj të fondit të garancisë dhe nuk përqendron më shumë se 25% të fondit të saj të garancisë me një homolog të vetëm. Përqendrimi i investimeve bazohet në performancën financiare të homologut të publikuar nga rregullatori i tyre. Shoqëria investon likuiditetet e saj vetëm në bankat që operojnë në Shqipëri dhe që rregullohen nga Banka e Shqipërisë. Për sa i përket të arkëtueshmeve nga sigurimet, Shoqëria monitoron ditët e vonuara. Pasi të identifikohen ditët e vonuara, nënfunkcionet e monitorimit të kredisë së Shoqërisë kontaktojnë klientët dhe kuptojnë arsyet e vonesës. Në rast joefektiviteti të kontakteve fillestare, Shoqëria identifikon të gjitha marrëdhëniet me klientin në mënyrë që të marrë masat e duhura për të zbutur rrezikun e kredisë duke përfshirë telefonatat më të shpeshta dhe takimin me homologun, identifikimin e detyrimeve ndaj homologut në mënyrë që të mund të lidhen marrëveshje kompensuese. në, etj.

Ekspozimi maksimal i Shoqërisë ndaj rrezikut të kredisë sipas kategorive të aktiveve pasqyrohet në vlerat kontabël të aktiveve financiare në pasqyrën e veçantë të pozicionit financiar si më poshtë:

	Shënimi	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021
Mjete monetare dhe ekuivalentë të tyre (përfshirë arkën)	9	78,906	74,910
Depozita me afat me bankat	10	5,288,919	4,511,556
Letrat me vlerë të kapitalit me VDNFH	11	32,518	-
Llogari të arkëtueshme nga sigurimi	12	421,880	529,132
Aktive të lidhura me risigurimin	14	832,265	893,949
Huadhënie ndaj filialeve	15, 32	117,294	123,721
Aktive të tjera	17	24,894	36,627
Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut të kredisë		6,796,676	6,169,895

Asnjë tregues objektiv për zhvlerësim nuk është identifikuar nga Shoqëria për aktivet e tjera financiare në datën e raportimit, prandaj drejtimi i konsideron aktivet e tjera financiare si ekuivalentët e mjeteve monetare, depozitat me afat dhe aktivet e tjera si të papaguara dhe as të zhvlerësuar. Mjetet monetare dhe ekuivalentët e tyre si dhe depozitat me afat vendosen në institucionet e mëposhtme financiare:

	Agjencia	Vlerësim i	31 Dhjetor 2022		31 Dhjetor 2021	
			Ekspozimi maksimal	Nga të cilat: Mjete monetare	Ekspozimi maksimal	Nga të cilat: Mjete monetare
Banka Kombëtare Tregtare	JCR Eurasia	AAA (Alb)	2,426,551	17,273	1,801,373	14,559
Intesa San Paolo Bank	Moody's	Baa1	35,058	8,859	60,455	13,030
Raiffeisen Bank	Moody's	A2	45,562	9,165	41,656	5,433
Credins Bank	Pa vlerësim	-	726,155	3,132	584,294	6,481
Banka Amerikane e Investimeve	Pa vlerësim	-	762,070	4,125	845,996	3,396
OTP Bank Albania	Moody's	Baa1	613,915	9,679	567,179	8,954
ProCredit Bank	Fitch	BBB	191,350	8,060	186,595	4,469
Tirana Bank	Pa vlerësim	-	418,616	4,532	404,068	2,541
United Bank of Albania	Pa vlerësim	-	2,397	2,397	3,437	3,437
OTP Bank Albania (former Alpha Bank)	Moody's	Baa1	21,087	3,091	13,727	3,727
Union Bank	Pa vlerësim	-	107,945	3,866	65,431	6,298
First Investment Bank	Fitch	B	4,727	4,727	2,585	2,585
Totali i ekspozimit me bankat			5,355,433	78,906	4,576,796	74,910

Sigal Uniq Group Austria SH.A.

Shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare individuale – 31 Dhjetor 2022

(Shumat janë në mijë lekë, përveçse kur specifikohet ndryshe)

7. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

Bankat vendore pa klasifikim i nënshtrohen rregullimit nga Banka Qendrore e Shqipërisë. Llogaritë në banka nuk janë të siguruar përveçse nga Agjencia Shqiptare e Sigurimit të Depozitave. Duke qenë se pak banka shqiptare vlerësohen nga agjencitë ndërkombëtare të vlerësimit, shoqëria përdor vlerësimet e kreditit të aksionerëve kryesorë të bankave për të marrë vendimet e saj për investime, si dhe raportet tremujore të Bankës së Shqipërisë për bankat që operojnë në tregun shqiptar. Për bankat vendase që nuk vlerësohen, raportet e likuiditetit të Bankës së Shqipërisë nuk paraqesin probleme me pozicionet e tyre të likuiditetit.

Letrat me vlerë të investimit me vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes përbëhen nga investimi i Shoqërisë në Fondin e Investimeve WVP. Shoqëria ka investuar në indeksin WVP Global i cili përbëhet nga 30% indekse DJI dhe 70% Stox. WVP nuk është vlerësuar. Ajo operon me First Investment Bank si kujdestar i saj (Fitch B-).

Aktivët e risigurimit monitorohen sipas klasifikimit të kredisë. Për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2022 dhe 2021, vlerësimi i rrezikut të kredisë të primeve të risigurimit të ceduara dhe të aktiveve të risigurimit sipas klasifikimit të risiguresit (kërkohet nga legjislacioni vendas) është si më poshtë:

Vlerësimi	2022				2021			
	Prime të ceduara		Aktive të lidhura me risigurimin		Prime të ceduara		Aktive të lidhura me risigurimin	
	ALL '000	%	ALL '000	%	ALL '000	%	ALL '000	%
A	656,400	78%	739,703	89%	468,857	74%	778,635	87%
BBB	146,961	17%	92,562	11%	136,799	21%	115,314	13%
BB	37,781	4%	-	-	31,484	5%	0	-
	841,141	100%	832,265	100%	637,140	100	893,949	100

Cilësia e kredisë e të arkëtueshmeve nga sigurimet është paraqitur në shënimin 11.

Rreziku i likuiditetit

Rreziku i likuiditetit është rreziku që Shoqëria nuk mund të përmbushë detyrimet e saj që lidhen me detyrimet financiare në kohën kur ato janë në afat. Rreziku i likuiditetit është mesatarisht i natyrshëm për biznesin e Shoqërisë pasi disa aktive të blera dhe detyrime të shitura mund të kenë karakteristika specifike të likuiditetit. Nëse Shoqëria do të kërkonte shuma të konsiderueshme me një njoftim të shkurtër që tejkalojnë kërkesat normale të parave, ajo mund të përballë me vështirësi për të marrë çmime tërheqëse. Megjithatë, shoqëria ka akses në lehtësira afatshkurtra duke qenë në bashkëpunim me të gjitha bankat në Shqipëri, të cilat mund t'i përdorë për të kapërcyer çështjet afatshkurtra të likuiditetit. Shoqëria gjithashtu monitoron parashikimet dhe flukset aktuale të parasë dhe përputhet me profilet e maturimit të aktiveve dhe detyrimeve financiare. Aktivët dhe detyrimet financiare të datës 31 Dhjetor 2022 të detajuara sipas maturitetit të pritshëm (vetëm për detyrimet e sigurimit) dhe kontraktuale janë paraqitur më poshtë. Shumat e detajuara më poshtë lidhen me maturimet kontraktuale, por në praktikë hyrjet ose daljet e mjeteve monetare nuk priten të ndodhin në këto intervale.

31 Dhjetor 2022	Më pak se 3 muaj	3 – 12 muaj	1 – 5 vite	Totali
Aktive				
Mjete monetare dhe ekuivalentë të tyre	84,254	-	-	84,254
Depozita me afat me bankat	1,482,914	3,806,005	-	5,288,919
Letrat me vlerë të investimit të matura në VDNFH	32,518	-	-	32,518
Llogari të arkëtueshme nga sigurimi	254,924	144,647	22,310	421,880
Aktive të lidhura me risigurimin	71,952	117,209	643,104	832,265
Huadhënie ndaj filialeve	-	-	117,294	117,294
Aktive të tjera	9,912	14,982	-	24,894
Aktivët financiarë	1,936,474	4,082,843	782,708	6,802,024
Detyrime kontraktuale sigurimi – dëme	(1,210,276)	(1,934,052)	(2,282,554)	(5,205,882)
Detyrimet e qirasë	(26,416)	(79,247)	(98,881)	(204,544)
Detyrime të tjera	(193,213)	(189,600)	-	(382,813)
Detyrimet financiare	(1,429,904)	(2,202,900)	(2,381,435)	(6,014,239)

Sigal Uniqa Group Austria SH.A.**Shënime shpjeguese të pasqyrave financiare individuale – 31 Dhjetor 2022***(Shumat janë në mijë lekë, përveçse kur specifikohet ndryshe)***7. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)**

Hendeku i likuiditetit	506,569	1,879,943	(1,598,727)	787,785
Aktivet dhe detyrimet financiare të Shoqërisë deri më 31 Dhjetor 2021 kanë maturitetet e mëposhtme:				
31 Dhjetor 2021	Më pak se 3 muaj	3 – 12 muaj	1 – 5 vite	Totali
Aktive				
Mjete monetare dhe ekuivalentë të tyre	77,652	-	-	77,652
Depozita me afat me bankat	1,891,031	2,620,525	-	4,511,556
Llogari të arkëtueshme nga sigurimi	303,983	165,871	59,278	529,132
Aktive të lidhura me risigurimin	80,752	258,847	554,350	893,949
Huadhënie ndaj filialeve	-	-	123,721	123,721
Aktive të tjera	11,028	25,599	-	36,627
Aktivet financiare	2,364,446	3,070,842	737,349	6,172,637
Detyrime kontraktuale sigurimi – dëme				
Detyrimet e qirasë	(1,100,889)	(1,746,980)	(2,358,121)	(5,205,990)
Detyrime të tjera	(37,144)	(111,431)	(139,039)	(287,614)
Detyrimet financiare	(1,293,945)	(2,028,268)	(2,497,159)	(5,819,372)
Hendeku i likuiditetit	1,070,501	1,042,574	(1,759,810)	353,265

Në pozicionin e likuiditetit të Shoqërisë, të shpalosur më sipër, janë shpalosur përkatësisht hyrjet dhe daljet e parave të pritshme të paskontuara. Për sa i përket detyrimeve të kontratave të sigurimit, flukset dalëse të pritshme të paskontuara të parasë janë shpalosur duke supozuar se periudha maksimale e detyrueshme e shlyerjes, sipas legjislacionit në fuqi, do të respektohet. Megjithatë, mund të ndodhin situata kur Shoqëria dhe paditësi nuk ndajnë të njëjtat pikëpamje në lidhje me vlerësimin e kërkesës, mosmarrëveshja zgjidhet më tej përmes një procesi gjyqësor. Edhe pse në rastin e fundit zgjidhja shtyhet ndjeshëm, nuk është e mundur të bëhen parashikime të sakta.

8. Paraqitja me vlerën e drejtë

Matjet e vlerës së drejtë për qëllime matjeje dhe/ose paraqitjeje analizohen sipas nivelit në hierarkinë e vlerës së drejtë si më poshtë: (i) niveli 1 janë matje me çmime të kuotuar (të parregulluara) në tregjet aktive për aktive ose detyrime identike, (ii) matje të nivelit të dytë janë teknika vlerësimi me të gjitha inputet materiale të vëzhgueshme për aktivin ose detyrimin, qoftë drejtpërdrejt (d.m.th., si çmime) ose indirekt (d.m.th., që rrjedhin nga çmimet), dhe (iii) matjet e nivelit të tretë janë vlerësime që nuk bazohen në të dhënat e vëzhgueshme të tregut (pra inpute të pavëzhgueshme). Drejtimi zbaton gjykimin në kategorizimin e instrumenteve financiare duke përdorur hierarkinë e vlerës së drejtë. Nëse një matje e vlerës së drejtë përdor të dhëna të vëzhgueshme që kërkojnë rregullime të rëndësishme, kjo matje është një matje e Nivelit 3. Rëndësia e një inputi vlerësimi vlerësohet kundrejt matjes së vlerës së drejtë në tërësinë e tij. Shoqëria nuk ka aktive të cilat maten me vlerën e drejtë duke përdorur matje jo të përsëritura.

a) Matjet e përsëritura të vlerës së drejtë

Matjet e përsëritura të vlerës së drejtë janë ato që standardet e kontabilitetit kërkojnë ose lejojnë në pasqyrën e pozicionit financiar në fund të çdo periudhe raportuese:

Investime në letrat me vlerë të kapitalit në VDNFH. Investimi i Shoqërisë në indeksin e investimeve WVP Global matet me vlerën e drejtë duke përdorur të dhëna të nivelit 1, i cili është i disponueshëm në wvpfunds.al (Shënimi 11).

b) Aktivet dhe detyrimet nuk maten me vlerën e drejtë, por për të cilat është paraqitur vlera e drejtë

Mjetet monetare dhe ekuivalentet e tyre dhe depozitat me afat në banka – të cilat përfshijnë mjete monetare në banka dhe depozitat me afat, përfshijnë vendosjet ndërbankare dhe zërat gjatë mbledhjes. Duke qenë se depozitat janë afatshkurtra dhe me norma të ndryshueshme, vlera e tyre e drejtë konsiderohet të jetë e përafërt me vlerën e tyre kontabël. *Llogari të arkëtueshme nga sigurimi* – për shkak të natyrës së tyre afatshkurtër, vlera e drejtë e të arkëtueshmeve nga sigurimi konsiderohet të jetë e përafërt me vlerën e tyre kontabël.

Sigal Uniqa Group Austria SH.A.**Shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare individuale – 31 Dhjetor 2022***(Shumat janë në mijë lekë, përveçse kur specifikohet ndryshe)***9. Mjetet monetare dhe ekuivalentet e tyre**

	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021
Mjete monetare në arkë	5,348	2,742
Mjete monetare në bankë		
- Në ALL	40,751	28,306
- Në monedhë të huaj	38,155	46,604
	78,906	74,910
	84,254	77,652

Cilësia e kreditimit të mjeteve monetare në banka jepet në shënimin 7.

10. Depozita me afat në banka

Depozitat me afat pranë bankave në datat 31 Dhjetor 2022 dhe 2021 përbëhen nga këto:

	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021
Depozita me afat në banka	4,536,527	3,761,885
Depozita me afat në banka – të vendosura si fond garancie	740,000	740,000
Interesi i përlogaritur	12,392	9,671
	5,288,919	4,511,556

Fondi i garancisë përbëhet nga depozitat me afat të kufizuar në bankat komerciale. Fondi i garancisë mund të investohet vetëm nëpërmjet sistemit bankar në depozita me afat ose bono thesari dhe nuk është i disponueshëm për operacionet ditore dhe bazuar në kërkesat e legjislacionit vendas, Shoqëria mban një minimum prej një të tretës së nivelit të kërkuar të marzhit të aftësisë pagueuse, por jo më pak se 740 milionë lekë, në depozita me afat me afat maturimi jo më pak se 1 vit. Më 31 dhjetor 2022, fondi i garancisë është 740,000 mijë lekë (2021: 740,000 mijë lekë). Depozitat me afat pranë bankave përfshijnë depozitat e mëposhtme në lekë dhe në valutë më 31 dhjetor 2022 dhe 2021:

	2022	Yield %	2021	Yield %
Në EUR	3,796,696	0.5 – 1.3	704,000	0.2 – 0.8
Në USD	440,832	0.3 – 1.9	366,817	0.2 – 1.2
Në ALL	1,039,000	0.85 – 2.6	3,431,068	0.5 – 1.5
	5,288,919		4,501,556	

Depozitat bankare duke përjashtuar fondet e garancisë përkatëse kanë maturitet nga 6 muaj deri në 1 vit.

Sigal Uniqa Group Austria SH.A.**Shënime shpjeguese të pasqyrave financiare individuale – 31 Dhjetor 2022***(Shumat janë në mijë lekë, përveçse kur specifikohet ndryshe)***11. Letrat me vlerë të kapitalit të matura me VDNFH**

Letrat me vlerë të kapitalit në VDNFH përbëhen nga indeksi "Global" i Fondit të Investimeve WVP. Më 31 dhjetor 2022, shoqëria kishte kuotat e mëposhtme të investuara në indeks më 14 shkurt 2022, të cilat me çmimin e tregtimit në fund të vitit ishin si më poshtë:

	2022		2021	
	Nr. i kuotave	Shuma në ALL	Nr. i kuotave	Shuma në ALL
Në fillim të vitit	-	-	-	-
Blerë gjatë vitit	2496.0895	36,384,000	-	-
Vlerësimi i drejtë në fund të vitit		(3,866,284)		-
Totalet	2496.0895	32,517,716	-	-

12. Llogari të arkëtueshme nga sigurimi

Llogaritë e arkëtueshme nga sigurimi përbëhen nga sa vijon:

	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021
Të arkëtueshmet e sigurimit nga policëmbajtësit	417,080	525,993
Të arkëtueshmet e sigurimit nga agjentët	4,800	3,139
	421,880	529,132

Të arkëtueshmet nga policëmbajtësit bruto dhe neto nga provizionet për të arkëtueshmet e dyshimta janë paraqitur më poshtë:

	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021
Të arkëtueshmet e sigurimit nga policëmbajtësit bruto	698,638	701,055
Zhvlerësim i të arkëtueshmeve	(281,558)	(175,062)
	417,080	525,993

Të arkëtueshmet nga agjentët nuk janë as të vonuara dhe as të zhvlerësuara. Lëvizjet e provizioneve për humbjet nga zhvlerësimi janë si më poshtë:

	2022	2021
Më 1 janar	175,062	165,689
Zhvlerësimi i njohur në fitim ose humbje	148,912	44,926
Fshirje nga llogaritë e arkëtueshme	(42,416)	(35,553)
	281,558	175,062

Sigal Uniqa Group Austria SH.A.**Shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare individuale – 31 Dhjetor 2022***(Shumat janë në mijë lekë, përveçse kur specifikohet ndryshe)***12. Llogaritë e arkëtueshme nga sigurimi (vazhdim)**

Cilësia e kredisë e të arkëtueshmeve nga sigurimet nga mbajtësit e policave është paraqitur më poshtë.

	31 Dhjetor 2022			31 Dhjetor 2021		
	Bruto	Zhvlerësimi	Neto	Bruto	Zhvlerësimi	Neto
Aktual, as i vonuar dhe as i zhvlerësuar (deri në 3 muaj nga data e faturës)– 0%	250,123	-	250,123	300,844	-	701,055
3 – 6 muaj – 5%	74,338	(3,717)	70,621	72,793	(3,640)	44,926
6 – 12 muaj – 20%	92,532	(18,506)	74,026	113,785	(17,068)	96,717
Më shumë se 1 vit – 55/100%	281,644	(259,335)	22,310	213,633	(154,355)	(35,553)
	698,637	(281,558)	417,080	701,055	(175,063)	175,061

Llogaritë e arkëtueshme nga sigurimi me afat më shumë se 1 vit nga data e faturës përfshijnë gjithashtu 40,562 mijë lekë (2021: 59,278 mijë lekë) teprica nga furnizuesit e vazhdueshëm të shërbimeve të Shoqërisë, të cilat pritet të jenë subjekt i kompensimit me detyrimet financiare të ardhshme. Ato janë provizionuar me 55% të bilancit të tyre bruto të papaguar në vend të 100% që është norma e përdorur për të arkëtueshmet e tjera që duhet të paguhet për më shumë se 1 vit nga data e faturës/premisë. 243,570 mijë lekë të papaguara dhe as të zhvlerësuara në datën e raportimit janë shlyer pas datës së raportimit.

13. Shpenzime të shtyra të marrjes në sigurim

	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021
Pasuria	125,065	105,808
Sigurime motorike	263,843	265,026
Aksidentet dhe shëndeti	41,185	32,535
Të tjera	19,423	6,629
	449,517	409,998

Lëvizjet në shpenzimet e shtyra të marrjes në sigurim janë si më poshtë:

	2022	2021
Më 1 janar	409,998	349,946
Rritja e shpenzimeve të shtyra të marrjes në sigurim	878,670	838,415
Shpenzimet e shtyra të marrjes në sigurim të kaluara në shpenzime (Shënimi 26)	(839,151)	(778,363)
	449,517	409,998

14. Aktive të lidhura me risigurimin

	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021
Pjesa e risigurimeve në rezervën e primit të pafitur	199,383	242,258
Pjesa e risigurimeve në RBNS dhe IBNR	632,882	651,691
	832,265	893,949

Aktivet e risigurimit të Shoqërisë nuk janë të siguruara dhe nuk janë as të vonuara dhe as të zhvlerësuara. Cilësia e kredisë së aktiveve të risigurimit është paraqitur në shënimin 7 (Rreziku i kredisë).

Sigal Uniqa Group Austria SH.A.

Shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare individuale – 31 Dhjetor 2022

(Shumat janë në mijë lekë, përveçse kur specifikohet ndryshe)

15. Investime në filiale

Tabela e mëposhtme përmbledh lëvizjet në vlerën kontabël të investimit në filiale, pjesëmarrje dhe sipërmarrje të përbashkëta. Investimi përfaqëson kapitalin e kontribuar në filialet për 100% të interesit të pronësisë së mbajtur. Gjatë vitit nuk ka pasur lëvizje në investime. Gjatë vitit 2021, Shoqëria ka disbursuar një hua të varur prej 1,000 mijë euro për filialin e saj në Maqedoninë e Veriut që operon në sigurime jo-jetë për t'i mundësuar filialit të përmbushë kërkesat minimale rregullatore. Kredia ka një normë interesi prej 1.8%% me maturim të pacaktuar dhe përdoret vetëm për mbulimin e rezervave teknike.

	Vendi i inkorporimit	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021
Investimet në kosto			
Sigal Uniqa Group Austria	Kosova	554,409	554,409
Sigal Life Uniqa Group Austria	Kosova	491,728	491,728
Uniqa Life A.D.	Maqedonia e Veriut	488,040	488,040
Sigal Life Uniqa Group Austria	Shqipëria	369,999	369,999
Uniqa A.D.	Maqedonia e Veriut	318,874	318,874
		2,223,050	2,223,050
Huadhënie ndaj filialeve – Uniqa A.D.	Maqedonia e Veriut	117,294	123,721
		2,340,344	2,346,771

16. Prona dhe pajisjet, aktivet me të drejtë përdorimi, detyrimet e qirasë

31 Dhjetor 2021	Toka	Ndërtesa	Mjete motorike	Paisje kompjuterike dhe zyre	Përmirësime të objekteve me qira	Totali
Kosto						
Më 1 Janar 2021	82,853	1,232,251	176,749	400,054	38,053	1,929,960
Shtesa	-	147,492	866	16,482	-	164,840
Nxjerrje jashtë përdorimi	-	-	(2,736)	(757)	-	(3,493)
Më 31 Dhjetor 2021	82,853	1,379,742	174,879	415,779	38,053	2,091,307
Shtesa		55,407	3,643	35,374	-	94,424
Nxjerrje jashtë përdorimi		(11,000)	(10,200)	(1,991)	-	(23,192)
At 31 Dhjetor 2022	82,853	1,424,149	168,322	449,162	38,052	2,162,539
Amortizimi						
Më 1 Janar 2021	-	(468,356)	(116,974)	(305,561)	(25,476)	(916,367)
Shpenzimi i vitit	-	(102,805)	(12,074)	(22,960)	(3,805)	(141,645)
Nxjerrje jashtë përdorimi	-	-	2,463	252	-	2,715
Më 31 Dhjetor 2021	-	(571,162)	(126,586)	(328,268)	(29,281)	(1,055,297)
Shpenzimi i vitit	-	(113,897)	(10,016)	(21,730)	(3,805)	(149,449)
Nxjerrje jashtë përdorimi	-	10,379	9,224	1,695	-	21,298
Më 31 Dhjetor 2022	-	(674,680)	(127,378)	(348,303)	(33,087)	(1,183,448)

Sigal Uniqa Group Austria SH.A.**Shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare individuale – 31 Dhjetor 2022***(Shumat janë në mijë lekë, përveçse kur specifikohet ndryshe)***16. Prona dhe pajisjet, aktivet me të drejtë përdorimi, detyrimet e qirasë (vazhdim)**

Vlera kontabël neto						
Më 31 Dhjetor 2021	82,853	808,581	48,293	87,511	8,771	1,036,010
Më 31 Dhjetor 2022	82,853	749,469	40,944	100,858	4,965	979,091

Ngarkesa e amortizimit njihet si "shpenzime administrative" në fitim ose humbje. Asnjë aset nuk është lënë peng si kolateral apo garanci. Toka është në pronësi të Shoqërisë dhe mbahet për projektet e ardhshme zhvillimore për përdorim në rrjedhën normale të biznesit të Shoqërisë (si qendër trajnimi).

Shoqëria jep me qira ndërtesa. Kontratat e qirasë zakonisht bëhen për 5 vjet me një opion që mund të ushtrohet nga Shoqëria për t'u zgjatur me 5 vjet të tjera. Lëvizjet në koston dhe amortizimin e aktiveve të së drejtës së përdorimit dhe vlerave kontabël paraqiten si më poshtë:

31 Dhjetor 2021	Ndërtesa	Totali
Kosto		
Më 1 Janar 2021	422,631	422,631
Shtesa	59,342	59,342
Ndryshime kontraktore	-	-
Më 31 Dhjetor 2021	481,973	481,973
Shtesa	32,135	32,135
Ndryshime kontraktore	(11,000)	(11,000)
Më 31 Dhjetor 2022	503,108	503,108
Amortizimi		
Më 1 Janar 2021	(172,988)	(172,988)
Shpenzimi i vitit	(88,330)	(88,330)
Ndryshime kontraktore	-	-
Më 31 Dhjetor 2021	(261,318)	(261,318)
Shpenzimi i vitit	(98,858)	(98,858)
Ndryshime kontraktore	10,379	10,379
Më 31 Dhjetor 2022	(349,797)	(349,797)
Vlera kontabël neto		
Më 31 Dhjetor 2021	220,655	220,655
Më 31 Dhjetor 2022	153,311	153,311

Sigal Uniqa Group Austria SH.A.**Shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare individuale – 31 Dhjetor 2022***(Shumat janë në mijë lekë, përveçse kur specifikohet ndryshe)***16. Prona dhe pajisjet, aktivet me të drejtë përdorimi, detyrimet e qirasë (vazhdim)**

Shoqëria njohu detyrimet e qirasë si më poshtë:

	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021
Detyrimet e qirasë afatshkurtër	107,800	106,851
Detyrimet e qirasë afatgjatë	57,123	125,051
Totali i detyrimeve të qirasë	164,923	231,902

Shoqëria ka 103 kontrata qiraje (2021 – 103 kontrata) për ndërtesa për të cilat ka njohur aktive të drejtën e përdorimit për 10 vitet e mbetura. Çdo qira në përgjithësi imponon një kufizim që, përveç nëse ka një të drejtë kontraktuale për shoqërinë për të nënqirasë të aktivit te një palë tjetër, aktivi i të drejtës së përdorimit mund të përdoret vetëm nga Shoqëria. Qiratë ose nuk janë të anulueshme ose mund të anulohen vetëm duke marrë një tarifë të konsiderueshme përfundimi.

Shpenzimet e interesit të përfshira në kostot financiare të vitit 2022 ishin 8,306 mijë lekë (2021: 11,416 mijë lekë). Dalja totale e parave për qiratë në vitin 2022 ishte 107,474 mijë lekë (2021: 98,092 mijë lekë).

17. Aktive të tjera

	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021
Detyrime të filialeve	14,982	25,599
Paradhënie për punonjësit	9,912	11,028
Aktive të tjera financiare	24,894	36,627
Garancia e parapaguar për sigurimin e kartonit jeshil	76,175	66,944
Parapagime për furnizuesit e shërbimeve	39,968	29,534
Parapagime në fondin e kompensimit	37,938	44,477
Aktive të tjera	17,372	20,820
Dëme të paguara pjesa e risiguruesit	9,759	135,704
Parapagime për sigurimin shëndetësor	8,166	1,135
Parapagime për agjentët	8,092	7,262
Parapagime për ndërmjetësimin e dëmeve	7,178	28,106
Të arkëtueshme nga shoqëritë e sigurimit	417	3,900
	229,959	374,509

Dëmet e paguara, të arkëtueshme nga risiguruesi kanë të bëjnë me dëmet e arkëtimit ndaj risiguruesit UNIQA RE.

Sigal Uniqa Group Austria SH.A.**Shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare individuale – 31 Dhjetor 2022***(Shumat janë në mijë lekë, përveçse kur specifikohet ndryshe)***18. Detyrime kontraktuale sigurimi – dëme**

	2022			2021		
	Bruto	Risigurim	Neto	Bruto	Risigurim	Neto
Dëmet e raportuara	1,790,796	(644,445)	1,146,351	1,956,213	(814,827)	1,141,386
Dëme të ndodhura por të paraportuara	1,057,244	(7,246)	1,049,998	928,991	(11,751)	917,240
Shpenzimet e administrimit të dëmeve	30,782	-	30,782	29,504	-	29,504
Totali në fillim viti	2,878,822	(651,691)	2,227,131	2,914,708	(826,578)	2,088,130
Dëmet e raportuara	1,627,414	(160,438)	1,466,976	1,682,621	(144,413)	1,538,208
Dëme të ndodhura por të paraportuara	(1,572,723)	179,246	(1,393,477)	(1,717,229)	319,302	(1,397,927)
Shpenzimet e administrimit të dëmeve	(4,320)	-	(4,320)	(1,278)	-	(1,278)
Lëvizjet e vitit	50,372	18,808	69,180	(35,886)	174,889	139,003
Dëmet e raportuara	1,732,429	(621,459)	1,110,970	1,790,796	(644,445)	1,146,351
Dëme të ndodhura por të paraportuara	1,161,663	(11,423)	1,150,240	1,057,244	(7,246)	1,049,998
Shpenzimet e administrimit të dëmeve	35,101	-	35,101	30,782	-	30,782
Totali në fund viti	2,929,194	(632,882)	2,296,311	2,878,822	(651,691)	2,227,131

Dëmet e paguara sipas produktit të sigurimit janë si më poshtë:

	2022	2021
Mjete motorike	1,042,984	1,075,629
Shëndeti dhe aksidente	301,691	289,267
Prona	214,521	350,057
Të tjera	13,527	2,276
	1,572,723	1,717,229

Dëmet e raportuara por të pazgjidhura	2022	2021
Më 1 Janar	1,790,796	1,956,213
Dëmet e periudhës së mëparshme të paguara	(1,183,351)	(1,131,996)
Dëme të reja gjatë vitit dhe vlerësime të rishikuara	1,124,984	966,579
Totali në fund të vitit	1,732,429	1,790,796

Dëmet e ndodhura por të pa raportuara	2022	2021
Më 1 Janar	1,057,244	928,991
Ndryshimi i supozimeve	104,419	128,253
Totali në fund të vitit	1,161,663	1,057,244

Sigal Uniqa Group Austria SH.A.**Shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare individuale – 31 Dhjetor 2022***(Shumat janë në mijë lekë, përveçse kur specifikohet ndryshe)***19. Rezerva e primit të pagfuar**

	2022	2021
Më 1 Janar	2,327,168	2,176,935
Primet e shkruara gjatë vitit (Shënimi 23)	5,218,347	4,589,269
Primet e fituara gjatë vitit	(5,047,827)	(4,439,036)
Totali në fund të vitit	2,497,688	2,327,168

	2022	2021
Ndryshimi bruto në UPR	170,520	150,233
Ndryshimi në primin e çeduar	42,876	86,797
Ndryshimi neto në UPR	213,396	237,030

20. Detyrimet e tjera

	2022	2021
Furnitorë të mallrave dhe shërbimeve	268,364	223,577
Detyrime ndaj palëve të lidhura (shënimi 32)	37,744	41,101
Komisionet e pagueshme për agjentët	76,705	61,091
Detyrime të tjera financiare	382,813	325,769
Detyrimet e TVSH	7,596	8,272
Detyrime të tjera tatimore	51,128	47,573
Proviyione për Shpenzime të Fondit të Kompensimit	167,118	159,982
	608,655	541,596

21. Kapitali aksionar

Më 31 dhjetor 2022, kapitali i paguar është 2,232,909 mijë lekë (2021: 2,232,909 mijë lekë). Kapitali aksionar përbëhet nga 551,608 aksione të autorizuara dhe të paguara plotësisht, me vlerë nominale 4,048 lekë për aksion. Më 31 dhjetor 2022 dhe 2021 struktura aksionare ishte si më poshtë:

	Nr. i Aksioneve	Në ALL ' 000	Në %
UNIQA Osterrich Versicherungen AG	479,513	1,829,647	86.93%
Z. Avni Ponari	55,160	334,709	10.00%
Z. Edvin Hoxhaj	16,935	68,553	3.07%
	551,608	2,232,909	100%

Sigal Uniqa Group Austria SH.A.**Shënime shpjeguese të pasqyrave financiare individuale – 31 Dhjetor 2022***(Shumat janë në mijë lekë, përveçse kur specifikohet ndryshe)***22. Rezerva të rrezikut të sigurimit**

Rezerva e rrezikut të sigurimit krijohet në bazë të ligjit të mëparshëm të sigurimeve që arrin në një të tretën e fitimit të periudhës së mëparshme nëse fitimi nuk përdoret për të mbuluar humbjet e akumuluar të trashëguara nga vitet e mëparshme. Një rezervë e tillë nuk rritet më tej nëse shuma e krijuar është afërsisht 30% e primeve mesatare të mbledhura në dy vitet e fundit. Kjo rezervë është krijuar për të garantuar fondin e aftësisë paguese dhe të garancisë.

23. Prime të shkruara bruto

Primet e shkruara bruto të sigurimit dhe risigurimit sipas produktit janë të detajuara si më poshtë:

	2022	2021
Mjete motorike	3,064,520	2,760,793
Prona	1,314,183	1,197,024
Shëndeti dhe aksidentet	670,719	524,553
Mjete detare dhe të aviacionit	119,460	79,666
Risigurimi	49,465	27,233
	5,218,347	4,589,269

Primet e mjeteve motorike janë të detajuara më tej si më poshtë:

	2022	2021
Përgjegjësia për palët e treta motorike	2,209,519	2,092,629
Sigurimi i kartonit jeshil	446,127	323,959
Kasko	301,075	241,756
Sigurimi kufitar	107,799	102,449
	3,064,520	2,760,793

24. Prime të ceduara tek risiguruesi

Primet e ceduara tek risiguruesit sipas produkteve të sigurimit janë të detajuara si më poshtë:

	2022	2021
Prona	683,626	532,773
Mjete detare dhe të aviacionit	43,847	45,790
Shëndeti dhe aksidentet	66,442	54,438
Mjete motorike	47,226	4,139
	841,141	637,140

Sigal Uniqa Group Austria SH.A.**Shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare individuale – 31 Dhjetor 2022***(Shumat janë në mijë lekë, përveçse kur specifikohet ndryshe)***25. Të ardhura të tjera**

	2022	2021
Ndërmjetësimi dhe tarifat	39,979	26,112
Të ardhura nga qiraja dhe logjistika	12,070	10,427
Rimbursimi I dëmeve	88,409	42,447
Të ardhura të tjera	6,771	16,369
	147,229	95,355

26. Kostot e marrjes në sigurim

Kostot e marrjes në sigurim sipas linjës së biznesit janë paraqitur më poshtë:

	2022	2021
Sigurimi I pronës	176,522	175,516
Sigurimi për mjetet motorike	535,476	499,862
Sigurimi për aksidente dhe shëndetin	111,902	87,730
Të tjera	15,251	15,255
	839,151	778,363

27. Shpenzime administrative

	2022	2021
Shpenzime personeli	441,307	397,653
Humbje nga zhvlerësimet (shënimi 11)	148,912	44,926
Shërbime të tjera të jashtme	133,849	133,656
Shpenzime marketingu	120,035	84,770
Shpenzime të tjera administrative	151,070	151,503
Amortizimi (shënimi 16)	149,449	141,645
Shpenzime telekomunikacioni	10,618	11,302
Taksat vendore	19,333	10,088
Gjoha	4,083	1,832
	1,178,656	977,375

Në vitin 2022, numri mesatar I të punësuarve ishte 302 (2021: 281 punonjës). Në shumën e kostove të personelit të treguar më sipër, Shoqëria përfshin 45,468 mijë lekë (2021: 41,166 mijë) 43 kontribute për përfitimet e pensionit të punonjësve.

28. Shpenzime të tjera sigurimi

	2022	2021
Kontributi për AMF	69,234	61,566
Fondi i Kompensimit	62,560	68,080
Kosto për blerjen e policave dhe shpenzime të tjera	11,144	3,042
	142,938	132,688

Sigal Uniqa Group Austria SH.A.**Shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare individuale – 31 Dhjetor 2022***(Shumat janë në mijë lekë, përveçse kur specifikohet ndryshe)***29. Të ardhura nga investimet dhe interesat**

	2022	2021
Të ardhura nga interesi	35,708	22,656
Dividentët e marrë	82,929	101,246
	118,637	123,902

30. Tatimi mbi fitimin

Tatimi mbi të ardhurat në Shqipëri vlerësohet në masën 15% (2021: 15%) të të ardhurave të tatueshme. Shpenzimet tatimore për periudhën përfshijnë vetëm tatimin aktual mbi të ardhurat. Tatimi i shtyrë, i llogaritur si diferencë ndërmjet bazës tatimore dhe bazës kontabël, nuk njihet nga Shoqëria pasi diferencat e tyre të përkohshme nuk janë materiale. Komponentët e shpenzimit të tatimit mbi të ardhurat janë si më poshtë:

	2022	2021
Shpenzimi aktual i tatimit mbi fitimin	96,785	63,348
Shpenzimi i shtyrë i tatimit mbi fitimin	-	-
	96,785	63,348

Një rakordim ndërmjet tarifës tatimore të pritshme dhe asaj aktuale jepet më poshtë.

	2022	2021
Fitimi para tatimit	563,623	437,293
Tatimi mbi fitimin i llogaritur me 15%:	84,543	65,594
Të ardhurat që nuk i nënshtrohen tatimit	(12,439)	(15,187)
Shpenzime të pazbritshme		
- zhvlerësim i borxhit të keq	6,362	5,332
- penalitete dhe tarifa	1,274	3,706
- provizione të tjera	17,045	3,903
	96,785	63,348

Shoqëria nuk njohu një shumë prej 24,738 mijë lekë të aktiveve të tatimit mbi të ardhurat e shtyra dhe 22,997 mijë lekëve të detyrimeve tatimore të shtyra (neto prej 1,742 mijë lekë të aktiveve tatimore të shtyra) të lidhura me aktivet e saj të së drejtës së përdorimit dhe detyrimet e qirasë në data e raportimit pasi i konsideroi ato jo materiale për pasqyrat financiare.

Tatim fitimi i arkëtueshem/(pagueshëm) në datën e raportimit përbëhet nga lëvizjet e mëposhtme:

	2022	2021
Më 1 Janar	26,052	(74,161)
Shpenzimi aktual i tatim fitimit	(96,785)	(63,348)
Parapagimet e tatim fitimit	45,424	163,561
Më 31 Dhjetor	(25,309)	26,052

31. Angazhime dhe detyrime të kushtëzuara

Në rrjedhën e zakonshme të biznesit, Shoqëria është e përfshirë në dëme dhe veprime të ndryshme ligjore. Sipas mendimit të drejtimit, zgjidhja përfundimtare e këtyre çështjeve nuk do të ketë një efekt negativ material në pozicionin financiar të Shoqërisë ose ndryshimet në aktivet neto. Rastet ligjore janë të zakonshme kur pretenduesit nuk pajtohen me vlerësimin e dëmit të kryer nga Shoqëria. Drejtimi vlerëson dëmet duke përdorur ekspertizë të jashtme dhe të brendshme duke përfshirë këshilla ligjore. Drejtimi beson se këto vlerësime janë të përshtatshme, megjithatë pranon se rezultati mund të jetë më i lartë ose më i ulët se shuma e dhënë. Më 31 dhjetor 2022 kishte 206 raste ende në proces për të cilat kërkesat e klientëve ishin në total 454,268 mijë lekë më shumë se shuma e ofruar nga Shoqëria (2021: 174 raste në proces, me kërkesa të klientëve në total 618,154 mijë lekë më shumë se sa shuma e siguruar nga Shoqëria). Vlerësimet dhe dispozitat e Shoqërisë bazohen në pritshmëritë e këshilltarit ligjor, vendimet e gjykatës së shkallës së parë, përvojën e kaluar dhe një analizë "vështrim prapa" të dëmeve në proces gjyqësor.

Sigal Uniqa Group Austria SH.A.**Shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare individuale – 31 Dhjetor 2022***(Shumat janë në mijë lekë, përveçse kur specifikohet ndryshe)***32. Balancat dhe transaksionet me palët e lidhura**

Palët përgjithësisht konsiderohen të lidhura nëse palët janë nën kontroll të përbashkët ose nëse njëra palë ka aftësinë të kontrollojë palën tjetër ose mund të ushtrojë ndikim të rëndësishëm ose kontroll të përbashkët mbi palën tjetër në marrjen e vendimeve financiare dhe operacionale. Në shqyrtimin e çdo marrëdhënieje të mundshme të palës së lidhur, vëmendja i kushtohet thelbit të marrëdhënies, jo thjesht formës ligjore. Palët e lidhura me të cilat Shoqëria kishte transaksione janë renditur më poshtë:

Pala e lidhur	Marrëdhënia
UNIQA Osterrich Versicherungen	Shoqëria mëmë
Avni Ponari	Administrator/Aksionar/Drejtimi kryesor
SIGAL UNIQA Group AUSTRIA SH.A (Kosovë)	Filial/i kontrolluar
UNIQA Life AD Skopje	Filial/i kontrolluar
SIGAL UNIQA Group AUSTRIA SH.A (Kosovë)	Filial/i kontrolluar
SIGAL Life UNIQA Group AUSTRIA SH.A	Filial/i kontrolluar
SHAFF Sigal Life Uniqa Group Austria SH.A	Filial/i kontrolluar/indirekt
UNIQA Re	Shoqëri brenda grupit
UNIQA Vaduz	Shoqëri brenda grupit
Uniqa IT-Services	Shoqëri brenda grupit
Uniqa Insurance	Shoqëri brenda grupit
SIGAL AD	Shoqëri e zotëruar nga administratori
Sigal Business Centre	Shoqëri e zotëruar nga administratori
Avel sh.p.k.	Shoqëri e zotëruar nga administratori
Alto sh.p.k	Shoqëri e zotëruar nga administratori

Gjatë vitit, Shoqëria kishte transaksionin e mëposhtëm me palët e lidhura:

Shpenzime	Lloji i transaksionit	2022	2021
UNIQA RE	Prime të ceduara	138,671	115,696
UNIQA Osterrich Versicherungen AG	Prime të ceduara	27,199	28,734
SIGAL Life UNIQA Group AUSTRIA Sh.a.	Qira	240	240
Sigal Business Center	Qira	41,880	43,054
UNIQA Insurance	Tarifë administrimi	30,290	30,985
Uniqa IT-Services	Shërbime	7,453	10,116
Avel sh.p.k.	Shërbime	147,090	131,570
Avni Ponari	Qira	1,937	1,996
SIGAL AD	Shërbime	6,243	8,783
SHAFF	Kontribute për punonjësit	5,798	5,676

Të ardhura	Lloji i transaksionit	2022	2021
UNIQA RE	Dëme të paguara pjesa e risiguruesit	136,417	253,749
SIGAL Life UNIQA Group AUSTRIA Sh.a.(Kosovo)	Risigurime	2,254	2,383
SIGAL Life UNIQA Group AUSTRIA Sh.a.	Dividentët	82,929	101,246
UNIQA AD North Macedonia	Shërbime	3,112	1,848
UNIQA Life North Macedonia	Risigurime	769	624
SIGAL UNIQA Group AUSTRIA Sh.a. (Kosovë)	Shërbime	911	242
SIGAL Life UNIQA Group AUSTRIA Sh.a.	Qira	7,121	7,341
SIGAL Life UNIQA Group AUSTRIA Sh.a.	Risigurime	626	260
SIGAL Life UNIQA Group AUSTRIA Sh.a.(Kosovë)	Qira	295	293
SIGAL AD	Qira	120	196
SHAFF	Qira	3,517	1,708

Sigal Uniqa Group Austria SH.A.**Shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare individuale – 31 Dhjetor 2022***(Shumat janë në mijë lekë, përveçse kur specifikohet ndryshe)***32. Balancat dhe transaksionet me palët e lidhura (vazhdim)**

Dividentë të paguar	2022	2021
Uniqa	226,018	203,068
Avni Ponari	26,000	23,360
Edvin Hoxhaj	7,982	7,171
	260,000	233,599

Balancat në datën e raportimit ishin si më poshtë:

Të arkëtueshme nga	Lloji	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021
UNIQA RE	Aktive të lidhura me risigurimin	9,759	135,704
UNIQA Insurance	Të pagueshme nga sigurimi	(30,290)	(30,985)
UNIQA IT – Services	Të tjera të pagueshme	(7,453)	(10,116)
Sigal AD	Të tjera të pagueshme	(367)	(2,179)
Avel sh.p.k.	Të tjera të pagueshme/parapagime	(1,604)	4,055
UNIQA AD, – MNK	Huadhënie ndaj filialeve	119,682	123,721
UNIQA LIFE AD – MNK	Të arkëtueshme nga sigurimi	553	-
SIGAL UNIQA Group AUSTRIA Sh.a. (Kosovë)	Të tjera të arkëtueshme	199	18,409
SIGAL Life UNIQA Group AUSTRIA Sh.a.	Të tjera të arkëtueshme	1,074	851
Sigal Life UNIQA Group AUSTRIA Sh.a (Kosovë)	Të tjera të arkëtueshme	6,174	4,411
SHAFF Sigal Life Uniqa Group Austria Sh.a	Të tjera të arkëtueshme	4,641	1,693

Gjatë vitit 2021, Shoqëria i ka dhënë një hua filialit të saj Uniqa MK AD vetëm për të mbuluar rezervat e saj teknike me një afat të pacaktuar, e cila mban një interes prej 1.8% në vit

Drejtimi kryesor përfshin anëtarët e Bordit të Drejtorëve dhe Menaxherin e Përgjithshëm. Kompensimi i tyre për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022 ishte 103 088 mijë lekë, për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2021 ishin 94 604 mijë lekë.

33. Ngjarje pas datës së raportimit

Nuk ka asnjë ngjarje pas datës së bilancit që mund të kërkojë korrigjim ose shënime shtesë në pasqyrat financiare të shoqërisë.

34. Administrimi i kapitalit

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022, shoqëria ka raportuar kapital prej 4,432,978 mijë lekë (2021: 4,226,141 mijë lekë), nivelin e aftësisë paguese 1,644,902 mijë lekë (2021: 1,324,512 debilia, de. % (2021: 121,96%) mbi nivelet e kërkuara nga ligji dhe aktet rregullatore të Autoritetit të Mbikëqyrjes Financiare.

Administrimi i rrezikut të kapitalit

Struktura e kapitalit të Shoqërisë përbëhet nga kapitali që i atribuohet zotëruesve të kapitalit të shoqërisë, që përfshin kapitalin e emetuar, rezervat dhe fitimet e pashpërndara. Shoqëria menaxhon kapitalin e saj për të siguruar që të ruhen nivele të mjaftueshme të kapitalit që Shoqëria të jetë në gjendje të vazhdojë si vijimësi dhe të jetë në përputhje me kërkesat e kapitalit të rregullatorëve, duke maksimizuar kthimin tek palët e interesuara përmes një optimizimi të balancave të borxhit dhe kapitalit. Më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021, Shoqëria ka përmbushur të gjitha kërkesat për kapital, duke përfshirë marzhin e aftësisë paguese dhe raportin e aktiveve që mbulojnë detyrimet e kontratave të sigurimit.

Në përputhje me ligjin “Për veprimtarinë e sigurimit dhe risigurimit”, shoqëritë e sigurimit në Shqipëri llogaritin kapitalin rregullator në datën e raportimit duke e krahasuar me aftësinë paguese të kërkuar. Kapitali i shoqërive të sigurimit duhet të jetë së paku sa më i madhi i fondit të garancisë së Shoqërisë në datën e raportimit dhe 150% e aftësisë paguese të kërkuar të llogaritur në përputhje me Ligjin e Sigurimeve.

Për aftësinë paguese të kërkuar të Shoqërisë referojuni planeve plotësuese.

Shënimi	2022	2021
Totali i kapitalit	4,432,978	4,226,141
Aftësia paguese e kërkuar	735,412	649,471
150% e aftësisë paguese të kërkuar	1,103,118	974,206
Si % e kapitalit total	25%	23%
Fondi i garancisë	10	740,000
Si % e aftësisë paguese të kërkuar	101%	114%

Rreziqe të tjera

Ndryshimet në rregulloret qeveritare në segmentet e biznesit në të cilat Shoqëria operon mund të ndikojnë në përfitimin. Biznesi i sigurimeve i nënshtrohet mbikëqyrjes gjithëpërfshirëse dhe në zhvillim. Qëllimi kryesor i rregulloreve të tilla është mbrojtja e mbajtësve të policave. Ndryshimet në ligjet dhe rregulloret ekzistuese të sigurimeve mund të ndikojnë në mënyrën në të cilën Shoqëria zhvillon biznesin e saj dhe produktet e ofruara. Për më tepër, ligjet ose rregulloret e sigurimeve të miratuara dhe të ndryshuara herë pas here mund të jenë më kufizuese ose mund të rezultojnë në kosto më të larta se kërkesat aktuale.

SIGAL UNIQA Group AUSTRIA SH.A.
Skedulet suplementare të pa audituara për vitin që mbyllet më 31 Dhjetor 2022

(Shumat janë në mijë lekë, përveçse kur specifikohet ndryshe)

Skedulet plotësuese (të pa audituara)

Marzhi i aftësisë paguese

Marzhi i aftësisë paguese më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 është si më poshtë:

	2022	2021
<i>a) Aftësia paguese e kërkuar në bazë të primeve</i>	735,412	649,471
<i>b) Aftësia paguese e kërkuar në bazë të dëmeve</i>	323,668	323,369
Marzhi i kërkuar - më i larti i (a) dhe (b)	735,412	649,471
<i>b) Niveli aktual</i>		
Kapitali aksionar	2,232,909	2,232,909
Rezerva e rrezikut të sigurimit	260,496	260,496
Fitimet e mbajtura	1,939,573	1,732,736
Investime në filialet	(2,223,050)	(2,223,050)
Aktive të tjera të zbritshme në llogaritjen e aftësisë paguese	(565,026)	(678,579)
Niveli aktual i aftësisë paguese	1,644,902	1,324,512

SIGAL UNIQA Group AUSTRIA SH.A.
Skedulet suplementare të pa audituara për vitin që mbyllet më 31 Dhjetor 2022

(Shumat janë në mijë lekë, përveçse kur specifikohet ndryshe)

Aktivët në mbulim të rezervave teknike

Në përputhje me Vendimin e Këshillit të Ministrave nr. 96 datë 3 shkurt 2008, ndryshuar me Vendimin nr.5 datë 7 janar 2009, shoqëritë e sigurimit mund të investojnë jo më shumë se raportet e mëposhtme të aktiveve dhe investimeve që mbulojnë rezervat teknike dhe matematikore:

	31 Dhjetor 2022	
Provizionet bruto teknike dhe matematikore	(A)	5,426,882
	Kufiri i investimit si përqindje e provizionit	Shuma e limitit të investimit sipas rregullores
Toka dhe ndërtesa	30%	1,628,065
Depozita me afat (me përjashtim të fondit të garancisë)	Pa limit	-
Investime në bono thesari (me përjashtim të fondit të garancisë)	Pa limit	-
Aktive të lidhura me risigurimin (klasifikim më lart se BBB-)	Pa limit	-
Letrat me vlerë të tregtuara në treg të parregulluar	Pa limit	-
Sigurime dhe të arkëtueshme të tjera (më pak se 3 muaj)	20%	499,538
Mjete monetare dhe ekuivalentet e tyre	3%	162,806
Investimet në aktive fikse përveç tokës dhe ndërtesave	5%	271,344
Interesi i përllogaritur dhe shpenzimet e parapaguara	5%	271,344
Shpenzimet e parapaguara	15%	374,653
Totali B		6,978,671

Niveli i mbulimit në përqindje të aktiveve në mbulim të rezervave teknike

B/A **128.59%**

Në rubrikën "Letra me vlerë të tregtuara në treg të parregulluar" përfshihen garancitë e kartonit jeshil në favor të Byrosë Shqiptare të Sigurimeve, të cilat arrijnë në 76,175 mijë lekë më 31 dhjetor 2022.